

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Volikogu esimees Hans Kruusamägi tänamas Eliis Mätast (vasakul). Fotod: Kristel Kitsing

Aasta tegu sündis Tisleri Talus

Aino Õunapuu tänupreemia võttis vastu tema tütar Carmen Lillepea.

Väike-Maarja vallavolikogu valis Väike-Maarja valla 2021 aasta teoks etnograafilise ülevaate „Vanad asjad Tisleri talus“ digitaliseerimise.

Volikogu esimees Hans Kruusamägi tunnustas 24. veebruaril Eliis Mätast, kes on panustanud otseselt sellesse, et meie koduvalla ajaloomälu oleks talletatud ning ka edasi kantud järgnevatel põlvkondadele digitaalsel kujul.

Tisleri talusse on kogutud aastakümnete jooksul etnograafilisi esemeid, vanavara ja apteegiantiiki. Nii Hanno Tamme kui noore ajaloo huvilise Eliis Mätase huvi oli, et vanavara saaks üles kirjutatud ja pildistatud. Nõnda valmiski neil etnograafiline ülevaade „Vanad asjad Tisleri talus“.

Traditsiooniliselt anti Eesti Vabariigi aastapäeval üle ka tänupreemiad. 2021. aasta 31. detsembri seisuga elas Väike-Maarja vallas 5698 inimest. Nende vahel loosis maailmameister Väino Stoltzen välja ühe õnneliku. Loosiõnn naeratas ja tuhande eurose tänupreemia võitis Aino

Õunapuu. Kuna tegu on väärikas eas naisterahvaga, võttis tänupreemia vastu tema tütar Carmen Lillepea.

Teine osa kampaaniast ehk õnnelik inimene 167 inimese seast, kes 2021. aastal end Väike-Maarja valla kodanikuks registreeris, tuli samuti selgeks teha. Fortuunaks oli Eliis Mätas. Loosiõnn naeratas ja tuhande eurose tänupreemia võitis Piret Koolmeister.

Pärast pidulikke pargade asetamist ja tunnustuste jagamist said kõik soovijad Edgar Tammuse juhtimisel suunduda vahvale matkale, mis kulges marsruudil Simuna maantee – Tagaküla tee. Kruusiaugul kiigati sisse rehetuppa ja lustiline lõpp toimus Maasikamäel, kus sai talverõõmu saamisõidust ja põnevaid tegevusi pakkusid kohalikud naiskodukaitsjad.

Kristel Kitsing
toimetaja

Väike-Maarjas avas ukсед uus kauplus

5. märtsil avas Aitur Teenused OÜ Väike-Maarja südames uue kollase kasuka saanud kahe-korruselises majas kaupluse.

Väike-Maarja alevikus Simuna maantee 4 kaupluse rikkalikust valikust leiab uusi ning kasutatud riideid kogu perele, tööriistu, kinnitustarvikuid, autohooldusvahendeid ja palju muud. Lisaks on võimalus rentida erinevaid sõidukeid autodest elektritõukerastesteni ja ka tööriist-tu.

Poepidaja Gert Ait, kes muuhulgas tegeleb palkmajade taastamise ja mänguväljakute atraktsioonide paigaldamisega rääkis, et pinda sai otsitud pikka aega, õnneks see leiti.

„Paljud kaubad on siin sellised, mida kuskil teistes poodides katsuda ei saa, ainult internetist saab tellida.“ Näiteks tõi mees laste diivani, mis on väga populaarne kaup internetist tellides, aga neil leidnud koha riivilis.

„Tahaks hoida hästi kirevat valikut. Hinnad algavad kümnest sendist ja mõne uue hilbu puhul on see kõigest viis eurot.“ Lisaks jääb ettevõtjal erinevate tööde käigus asju üle. Selle asemel, et need kodus niisama tolmu koguma ei jääks, leiavad

asjad ostuhinnast poolega koha riivilis.

Hoone teisel korrusel asub väiksemale seltskonnale hubane ruum laste sünnipäevade ja muude ürituste tarbeks. Edaspidi on ettevõtjal soov neid ruume ka niisama mängutoana kasutada. „Mingi pileti hind määrata ja vanema vastutusel,“ mõtles Ait.

Poodi tasub sisse põigata tulevikus ka niisama, sest poepidajal on plaanis kaubavahetust laiendada. „Sortiment hakkab vahetuma seinast-seina,“ lubas Ait. „Minu visioon on, et ühe katuse alt võiks saada kõiki olmekaupu.“ Peagi leiab kauplusest ka postkasti, kuhu iga klient võib oma kaubasoovid kirja panna. „Leiame soodsa lahenduse,“ märkis ta.

Igapäevaselt võib leti taga klientidega asjatamas näha poepidajat ennast, aga plaanis on palgata ka üks abiline.

Kauplus Aitur poepidaja pakkus avamise päeval kõigile külastajatele kooki ja kohvi. Juba esimese tunni jooksul oli riivilite vahel ringi siblimas ja oste sooritamas umbes kolmkümmend inimest.

Kristel Kitsing
toimetaja

Väike-Maarjas asuva Simuna maantee 4 kaupluse rikkalikust valikust leiab igaüks midagi. Fotod: Kristel Kitsing

SEEKORD LEHES:

VALLA EELARVEST JA
STAADIONI EHTUSEST

4

ELIIS MÄTAS:
„Tisleri talu on
varjatud pärl“

5

Kaks maja ja
kaks meest
Väike-Maarja
südamikus

6

TERMINAL OIL AVAS
KAARMAL UUENDATUD
TEENINDUSJAAMA

7

Elanike kriisideks
valmisolek on
endiselt ebapiisav

8

RAKKE KOOLI DIREKTORINA
ASUB TÖÖLE TANEL KÜMNİK

9

Mida Väike-Maarja
õpilased uurivad ja loovad?

10-11

Loe internetis
www.v-maarja.ee

HEA TEADA

Korteriühistud saavad hoovide korrastamiseks toetust taotleda

Väike-Maarja vallas tegutsevad korteriühistud saavad 1.-30. aprillini 2022 taotleda vallalt toetust kortermajade õuealade heakorrastamiseks.

Toetust antakse taotlejale kuni 50% ulatuses kavandata-vate tegevuste maksumusest. Maksimaalne toetus ühe taotleja kohta on 3000 eurot aastas, ühistaotluse korral 6000 eurot aastas.

Toetust saab taotleda:
1) sissesõiduteede parendamiseks;
2) rataste ja sõiduautode parkimiskohtade rajamiseks või parenda-miseks;

3) jalakäijate ala, sealhulgas haljas- või puhkeala rajamiseks või parendamiseks;

4) prügimaja või prügikonteinerite platsi rajamiseks või parendami-seks (sh jäätmekonteinerite soetamiseks);

5) abihooone ehitamiseks, rekonstrueerimiseks või lammutamiseks. Toetuse taotlemise korra ja vormi leiab valla veebilehelt.

Taotlusele tuleb lisada:

1) taotleja üldkoosoleku või põhikirjast tulenevate volituste alusel ju-hatuse protokoll koopia, mis sisaldab otsust hoovi heakorrastamiseks vajaliku töö teostamise kohta ja kinnitust, et ühistu garanteerib toetuse andmiseks nõutava omafinantseeringu;

2) kinnistu plaan kavandatava töö asukoha skeemiga;

3) fotod kavandatava töö asukohast enne tööde algust;

4) vajaduse korral asjakohased kooskõlastused või nõusolekud ka-vandatava töö tegemiseks;

5) ühistaotluse esitamisel kinnitus nõusoleku kohta ühistaotluse esi-tamiseks;

6) hinnapakumised.

Taotlus koos lisadega tuleb esitada Väike-Maarja vallavalitsuse e-posti aadressile valitsus@v-maarja.ee või Pikk 7, Väike-Maarja alevik 46202.

LISAINFO

Taotleja peab saama üldjuhul vähemalt kahelt pakkujalt hinnapakku-mise, mis vastab kavandatava tegevuse kirjeldusele. Juhul kui projekti maksumus on väiksem kui 1000 eurot, on taotleja kohustatud saama vähemalt ühe hinnapakumise.

Tähtjaks laekunud taotlusi hindab vallavalitsuse moodustatud hin-damiskomisjon.

Toetust eraldatakse ühe taotleja kohta üks kord eelarveaasta jooksul. Toetuse kasutamise aeg on kuni üks aasta alates lepingu sõlmimisest.

Lisainfo: Ene Preem, tel 329 5766 või 523 9550, e-post ene.preem@v-maarja.ee.

Veeteenuse hinnad muutuvad alates 1. aprillist

Lähtuvalt ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniseaduse § 14¹ lg1, otsus-tas OÜ Pandivere Vesi juhatus 22. veebruaril 2022 kehtestada konkurentsiametiga kooskõlastatud veeteenuse hinnad Väi-ke-Maarja vallas alates 1. aprillist 2022 alljärgnevalt:

	HInd	Hind km-ga
Väike-Maarja ja Simuna alevik, Aburi, Avispea, Ebavere, Eipri, Kiltsi, Liivaküla, Müüriku, Triigi ja Vao küla tegevuspiirkonnad		
tasu võetud vee eest füüsilised isikud	1,12 €/m³	1,344 €/m³
tasu võetud vee eest juriidilised isikud	1,19 €/m³	1,428 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest I grupp füüsilised isikud	2,01 €/m³	2,412 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest I grupp juriidilised isikud	2,20 €/m³	2,640 €/m³
Rakke alevik, Emumäe, Lammasküla, Liigvalla, Pandivere, Piibe, Salla ja Tammiku küla tegevuspiirkonnad		
tasu võetud vee eest nii füüsilised kui juriidi-lised isikud	1,15 €/m³	1,380 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest I grupp nii füüsilised kui juriidilised isikud	2,09 €/m³	2,508 €/m³
Kõik tegevuspiirkonnad		
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest II grupp	2,56 €/m³	3,072 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest III grupp	3,03 €/m³	3,636 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest IV grupp	3,21 €/m³	3,852 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest V grupp	3,49 €/m³	4,188 €/m³

Hinnagrupp määratakse kliendi reoveest võetavate analüüside põhjal maksimaalse saasteaine sisalduse järgi.

Gennadi Filippov
OÜ Pandivere Vesi tegevjuht

Vallavanema kuu

Paukuv pakane Pekingis (kas ikka paukus või oli see nn läbilõikav „tuulekülm“) on ajalooks saanud. Tuulised miinuskraadid võtsid ära kellegi näpud, kellelgi jäätusid silmad või midagi muud... Olümpiamängudel, kus iga sajandiksekund võib otsustada medali saatuse, on kõik riidekihid täp-selt mõõdetud. Võid ju olla terve elu et-tevalmistunud ja isegi parimas füüsilises vormis, kuid just sellel päeval sooritad näiteks laskesuusatamises saatusliku mõõdalasu külmetavate sõrmede pärast. Sinu hetk ongi igaveseks möödas.

Meie maailm on paari nädalaga niipal-ju muutunud ning tundub, et olümpiatu-le kustumisest on möödunud juba terve igavik. Vene väed on olnud Donbassis juba kaheksa aastat, kuid nüüd agres-sioon laienes järsult ning osaliselt varja-tud „maskid“ langesid. Venemaa vägede sõda Ukraina rahva vastu ei jäta meist ke-dagi külmaks ja ka mõjutamata. Tegemist on Ukraina suveräänsuse rikkumisega ja selline sõda on ohuks kogu vaba Euroopa julgeolekule. Sõjategevuse suurenemise-ga Ukrainas kaasnevad tuntavad mõjud kogu Euroopale, sealhulgas Eestile. Eesti toetab Ukraina inimesi, kes on Venemaa tegevuste tõttu sõdimas oma väärtuste eest. Oluline on hoida NATO liikmete ja ka partnerite ühtsust. Info, et Vene väge-de tungimine on läbimõeldud ja planeeri-tud, oli meie liitlastel olemas ning ka see avalikustati. Tänases nõ uues julgeoleku-olukorras annab meile kindluse teadmi-ne, et Eesti ei ole ükski ning oleme kindlalt kaitstud. Selle tagab Eesti iseseisev kait-sevõime ning samuti liitlaste kindel tugi ja sõjaline kohalolek nii Eestis kui Lätis, Leedus ja Poolas. Ka meie hea naaber-riik Soomes on lähiajal otsustamas NATO liikmelisuse üle. Keskvalitsuse info koha-selt ajakohastab siseministeerium oma kriisiplaane, sotsiaalministeerium avab toetusmeetmeid sõjapõgenike võimali-kuks vastuvõtmiseks, majandus- ja kom-munikatsiooniministeerium kontrollib majandusvaldkonna elutähtsate teenus-te küberturvalisust, rahandusministeer-ium on koostanud plaanid kriisioludes riigi rahavoogude kindlustamiseks ja analüüsinud kriisi võimalikku mõju Ees-ti majandusele. Keskvalitsus otsustas jaanuaris suunata lähiaastatel täiendav 380 miljonit eurot Eesti julgeoleku tugevdamiseks. Sellega tõstame enda valmisolekut ja elanikkonna kaitstust. Kriisiolukorras sõltub meie hakkamasaa-mine eelkõige sellest, kas, ja kui hästi, on iga inimene eelnevalt valmistunud. Ole-me riigina aastaid tegelenud kriisideks valmisoleku tõstmisega, et aidata Eestis elavaid inimesi ette valmistada erineva-tek kriisiolukordadeks ning kriiside ajal ennast ja oma vara kaitsta. Väike-Maarja vallavalitsus kutsus meie enda elanikke aitama kaasa sõjapõgenikele majutusvõi-maluste pakkumisel. Saime koheselt pä-ris arvestatava koguse majutusvõimalusi. Pakuti nii kortereid, ridaelmuboksi, kui ka tubasid eramajades, kus teatud pe-rioodil sõjapõgenikele eluaset pakkuda. Vesteldes kontaktivõtnutega oli tunda, kuidas meie kogukonnaliikmed tunnevad tõsiselt muret ja soovivad reaalselt abi pakkuda. Vallavalitsuse kaardistatud ma-

14. Eestimaa talimängudel võistlesid omavalitsusjuhid omavahel mitmevõistluses (kolm ala: novus, sulgpall, osavusharjutused): Jõhvi vallavanem Maris Toomel (nais-juhtide II koht), Indrek Kesküla (meesjuhtide I koht). Foto: Erik Setškov

jutusvõimalusi läks ka koheselt vaja. Val-lavalitsusse pöördusid meie oma inime-sed, kes küsisid abi, et leida siin töötavate ukrainlasete juurde jõudvate lähedastele majutuskoht. Vallavalitsuses on andmed, et meie vallas peaks 8. märtsi seisuga olema kolm perekonda, kes on siia sõja eest pakku tulnud. Rakke alevikus kogu-sid paljud vabatahtlikud humanitaarabiks uusi patju, tekke ja hügieenivahendeid, et need siis koostöös suuremate toetus-organisatsioonidega (sh Eesti Pagulasabi ja Punane Rist) Ukrainasse toimetada. Mõistlik on teha sisuga asju ning jääda kahe jalaga maa peale. Kaubandusette-võtted, kes üliagarusest hakkasid ära vis-kama Venemaa juba välja ostetud kaupa, ei ole heaks näiteks. Meist enamusele on „lapsetoas“ õpetatud toitu austavalt suh-tuma.

Keskpäevased päikesekiired suudavad eluruumid soojemaks kütta ning õhus on tunda kerget kevadet. Lumepuudusest me käesoleval talvel rääkida ei saa. Olu-line osa teedest Väike-Maarja vallas on omavalitsuse hooldada. Lumetõrjetöö-deks oleme läbi viinud avalikud hanked ning sõlminud lepingud lumetõrjetööde teostajatega. Ka teostajad teevad pakku-mise ja varustavad ennast tehnikaga, mis tagab optimaalse teenuse. Erakordseid lumeolusid ei saa lahendada mõne hetke-ga (saaks, kuid mis see meile kokku maks-ma läheks?) ning tekkis meil ka olukordi, kus oli raskendatud liikumise autodega. Vabandan ja loodan arusaamist, kui vahel lumetõrje kvaliteet ei vastanud ootustele. Õnneks olid keerulistel aegadel mitmed ettevõtted ja eraisikud ka ise kaasa aita-mas, et meie teede olukord parem oleks.

Värvikampaania aitab majad üles vuntsida

Aprillist saavad kõik füüsilised või juriidilised isikud, kelle alaline elukoht Eesti rahvastikuregistri või juriidiline aadress äriregistri andmetel on Väike-Maarja vallas, osaleda kampaanias „Värvid valda!“.

Kampaanias osalemiseks tuleb ehitise omanikul või volitatud esindajal esita-da Väike-Maarja vallavalitsusele kirjalik taotlus. Toetuse taotlusele tuleb ehitise seisukorra fikseerimiseks lisada fotod värvitavast ehitisest ja juhul, kui kam-paanias osalejaks on korteriühistu, ka üldkoosoleku otsus värvimistööde teos-tamiseks.

Toetuse taotlusi saab esitada 1. april-list kuni 30. aprillini 2022.

Taotlus koos lisadega tuleb esitada Väike-Maarja vallavalitsuse e-posti aad-ressile valitsus@v-maarja.ee või Pikk 7, Väike-Maarja alevik 46202.

Eelnevad aastad on näidanud, et toe-tust kiputakse küsima tunduvalt rohkem, kui tegelikult hiljem värvimistööde teos-

tamiseks kulusid tehakse. Seetõttu tasub enne taotluse esitamist välja arvestada värvitav pind ja võtta mõnest viimistlus-vahendist müüvast kauplusest esialgne hinnapakumine või teha vastavad arvu-tused ise.

Taotluse rahuldamise, osalise rahul-damise või rahuldamata jätmise otsuse teeb vallavalitsus üldjuhul 30 kalendri-päeva jooksul taotluste esitamise lõpp-kuupäevast.

Kampaanias osalevate ehitiste hinda-misel lähtutakse järgmistest kriteeriumi-test:

1) ehitise atraktiivsus, asukoht ja kau-gus avalikult kasutatavast teest või täna-vast;

2) kavandatava tegevuse vajadus ja ku-lude põhjendatus.

Kampaania raames on abikõlblikeks kuludeks fassaadi puhastus- ja viimist-lusvahendite (pesu- ja puhastusvahendid, puidukaitsevahendid, välisvärvid, krohvi-segud, lahustid) ja töövahendite (pintslid,

Aitäh teile! Lumetõrjekulusid on eelarves keeruline planeerida ning need on aas-tate lõikes väga erinevad. Näiteks kogu 2020 aasta kulud lumetõrjele olid kokku 16 000 eurot. Ainult 2022 aasta jaanua-ris olid lumetõrjekulude summaks u 100 000 eurot. Lumerohkusel on ka positiiv-ne külg. Eriti neile, kes lastega kelgumäel käivad või suusatamisega tegelevad. Eba-vere terviseradadel on nüüd rajameistril uus punane lintidega „sõber“, kes aitab radade kvaliteeti veelgi parandada.

Vallavolikogu kinnitas veebruaris 2022. aasta eelarve ning selle alusel oli vallavalitsusel võimalik sõlmida hanke-leping Väike-Maarja staadioni ehitajaga. Ehitajaks on Atemo OÜ ning summa koos staadioni, inventarimaja ja Väike-Maarja seltsimaja ümbruse korrastamisega on kokku 1,94 miljonit. Ehitusettevõtja esin-dajatega on esimene töökoosolek juba toimunud ning kauaoodatud uus staa-dion peaks valmima sügisel.

Eelmise aasta suurim ehitusprojekt Rakke kultuurikeskuse renoveerimine on jõudnud hoone sisemise valmimiseni. Rene Põllumaa saab jällegi hakata selles kultuurilõnga heietama ja muusikakoo-li õpetajad muusikatunde andma. Lisaks saavad renoveeritud hoones ruumid Rakke muuseum, perearst ja pereõde ning hambaarst. Hetkel jääb vaegtöödeks hoone parkimisega seonduv, sest lume-vaiba alla ei ole võimalik asfalti panna ega ka muru külvata.

Aeg on keeruline ning aita leida ühes-koos „päikest“!

Indrek Kesküla
vallavanem

värvirullid, erinevad harjad, krohvimisva-hendid, liivapaberid, teibid, kraapraud, värvikausid) ostmine ning värvimistööde teostamiseks vajalike seadmete (tõstukid, tellingud, jne) rentimine.

Taotleja peab enne värvimistööde teostamist kooskõlastama ehitusnõu-nikuga Väike-Maarja, Rakke, Simuna ja Kiltsi aleviku territooriumil asuva ehitise fassaadi ja/või piirdeaia värvilahenduse.

Kampaanias osalenud ja tähtjaks vär-vimistööd lõpetanud isikule hüvitatakse kuni 70% tehtud kulude maksumusest, kuid mitte rohkem kui 1000 eurot.

Toetus makstakse välja pärast taot-luses märgitud tööde lõpetamist ja ku-luaruande esitamist. Aruanne koos kulu-dokumentidega tuleb esitada hiljemalt 1. detsembriks 2022.

Lisainfo: Ene Preem, tel 329 5766 või 523 9550, e-post ene.preem@v-maarja.ee.

ELANIKE ARV VÄIKE-MAARJA VALLAS 2022. AASTA 1. MÄRTSIL – 5695.

Vallavalitsuses

VALLAVALITSUSES 02.02.2022

VALLAVARA VÕORANDAMINE ENAMPAKKUMISEL

• otsustati müüa kirjalikul enampak-kumisel osta.ee keskkonnas Pandivere külas asuvad kinnistud: Möisa, pindala 7816 m², alghinnaga 2000 eurot ja Möi-sapargi, pindala 4523 m², alghinnaga 2000 eurot.

TEEREGISTRISSE ANDMETE ESITAMINE

• määrati Väike-Tammiku külas asu-vatele Jäägrimetsa teele ja Tuuli teele registrinumbrid: Jäägrimetsa tee, re-gistrinumber 9280002 ja Tuuli tee, re-gistrinumber 9280003.

HANKE TULEMUSTE KINNITAMINE

• kinnitati hanke „Rakke madalseik-lusraja ehitamine“ edukaks pakkujaks Falador OÜ pakkumus summas 15 000 eurot.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• eraldati taotlejale sotsiaalkorter ül-dpinnaga 45 m², Rakke alevikus;
• määrati üüri suuruseks 25 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

EESTKOSTETAVA VARA VALITSEMINE

• otsustati müüa kirjalikul enampak-kumisel osta.ee keskkonnas valla eest-kostetava vara:
◦ korteriomand Metsa tn 6-13, Rakke alevik, alghind 10 000 eurot; korterio-mand (garaaž) Vahtrametsa tee 9-7, Rakke alevik, alghind 1500 eurot; kor-teriomand (garaaž) Vahtrametsa tee 9-8, Rakke alevik, alghind 1500 eurot; sõiduauto Honda CR-V, alghind 3500.

KATASTRÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Lasinurme külas asuva Kinbergi katastriüksuse ja Möisamaa külas asuva Luude katastriüksuse ümberkruntimise tulemusena moo-dustatavate katastriüksuste koha-aad-ressid ja sihtotstarbed: Kinbergi, Lasinurme küla, sihtotstarbega maa-tulundusmaa ja Luude, Möisamaa küla, sihtotstarbega maatulundusmaa.

VALLAVALITSUSES 09.02.2022

KOHA-AADRESSI MÄÄRAMINE

• määrati Ebavere külas asuva katast-riüksuse 92702:004:2030 koha-aad-ressiks Vana-Kaarma tee 8, Ebavere küla.

KATASTRÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Ebavere külas asuva Toompihlaka katastriüksuse jagami-se tulemusena moodustatavate ka-tastriüksuste koha-aadressid ja siht-otstarbed: Tehase tn 4, sihtotstarbega tootmismaa ja Tehase tn 6, sihtotstar-bega tootmismaa;
• määrati Avanduse külas asuva Allika katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste ko-ha-aadressid ja sihtotstarbed: Allika, sihtotstarbega elamumaa; Allikapõl-lu, sihtotstarbega maatulundusmaa; Avanduse-Korjase tee, sihtotstarbega transpordimaa.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• eraldati taotlejale tähtajatult sot-siaalkorter Väike-Maarja alevikus (üld-pinnaga 37,3 m²);
• määrati üüri suuruseks 30 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

• määrati projekteerimistingimused osaühingule Mäemõisa kuivatikomp-pleksi ehitusprojekti koostamiseks Liig-valla külas Kuldi ja Liigvalla farmi kin-nistutele.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba Rakke kalas-pordiklubile kogukonnaköögi komp-lekseks rekonstrueerimiseks Ao külas Kinksu kinnistul.

NÕUSOLEKU ANDMINE PERIOODILISEKS LIITUMISEKS KORRALDATUD JÄÄTMEVEOGA

• nõustuti suveperioodiks 1. maist kuni 31. oktoobrini korraldatud jäät-meveoga perioodilise liitumisega ühel kinnistul põhjusel, et kinnistul ei elata aastaringelt.

RAIELOA ANDMINE

• nõustuti Triigi külas Möisa allee 3 kinnistul ühe tamme mahavõtmisega.

HUVIHARIDUSE JA HUVITEGEVUSE TEENUSE PAKKUJA TOETAMINE

• määrati huvihariduse ja huvitege-vuse toetus Rakke kultuurikeskusele summas 1000 eurot.

VALLAVALITSUSES 16.02.2022

VALLAVARA VÕORANDAMINE

ENAMPAKKUMISEL

• otsustati müüa kirjalikul enampak-kumisel osta.ee keskkonnas Lõokese katastriüksus (Vanamõisa küla, Jõgeva vald) alghinnaga 35 000 eurot.

KAMPAANIA „VÄRVID VALDA!“

VÄLJAKUULUTAMINE, TINGIMUSTE KINNITAMINE JA HINDAMISKOMISJONI MOODUSTAMINE

• kuulutati välja 1.-30. aprill 2022 toi-muv kampaania „Värvid valda!“.

KAMPAANIA „HOOVID KORDA“

VÄLJAKUULUTAMINE, DOKUMENTIDE VORMIDE KINNITAMINE JA HINDAMISKOMISJONI MOODUSTAMINE

• kuulutada välja 1.-30. aprill 2022 toi-muv kampaania „Hoovid korda“.

HANKE „KIIRKOMPOSTRITE JA BIOJÄÄTMETE KONTEINERITE OSTMINE“ VÄLJAKUULUTAMINE

• kuulutati välja riigihange „Kiirkom-postrite ja biojäätmete konteinerite ostmine Väike-Maarja valda“.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba elamu lammu-tamiseks asukohaga Meineri Avispea küla;
• väljastati ehitusluba osaühingule Klotid Väike-Maarja staadioni ja staa-dioni teenindushoone rajamiseks asu-kohaga Pikk 2b Väike-Maarja alevik.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

• määrati projekteerimistingimused elamu ehitusprojekti koostamiseks Avispea küla Meineri kinnistule.

HOOLEKANDEASUTUSSE HOOLDAMISELE SUUNAMINE

• suunati isik hooldusele Väike-Maar-ja hooldekodusse alates 11.02.2022, isiku omaosalus hoolduskulude tasu-misel on 95% tema sissetulekust (puu-dujääva osa tasub vallavalitsus).

SOTSIAALTOETUSTE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksimisega valla eelarve vahenditest kolmele taotlejale kokku summas 600 eurot (küttetoetused);
• nõustuti lasteaia toiduraha kom-penseerimisega ajavahemikul 01.02.-31.08.2022 ühele lapsele.

HOOLDAJATOETUSED

• nõustuti taotlejale hooldajatoetuse maksimisega kuni 10.07.2026 summas 50 eurot kuus;
• nõustuti taotlejale hooldajatoetuse maksimisega kuni 03.03.2023 summas 37,50 eurot kuus;
• otsustati lõpetada hooldajatoetuse maksimine isikule alates 28.02.2022.

VALLAVARA MAHAKANDMINE

• kinnitati põhivara mahakandmise akt vastavalt korralduse lisale;
• kinnitati bilansivälise vara maha-kandmise aktid (11 akti) vastavalt kor-ralduse lisadele;
• otsustati muuta vallavalitsuse 26.01.2022 korralduse nr 54 punkti 2 ja sõnastada see järgmiselt: vallavalitsus, akt nr 25, summas 11 771,81 eurot.

KRIISIKOMISJONI KOOSSEISU MUUTMINE

• otsustati kutsuda tagasi kriisiko-

misjoni aseesimees Kaarel Moisa;

• kinnitati kriisikomisjoni aseesime-heks Kaire Kislov – Väike-Maarja hal-dusteenused juhataja.

AVALIKU ÜRITUSE LUBA

• lubati BTR Racing MTÜ-l korraldada 19.02.2022 kell 6.00-22.00 avalik üritus „Pandivere talv 2022“;
• anti luba teede ja tänavate sulgemi-seks vastavalt korralduse lisas toodud plaanidele.

VALLAVARA VÕORANDAMINE

ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

• kinnitati Müüriku külas asuva Kāo kinnistu enampakkumise võitjaks osta.ee keskkonnas, hinnaga 12 800 eurot, eraisik;
• kinnitati Äntu külas asuva Jaanimäe kinnistu enampakkumise võitjaks osta.ee keskkonnas, hinnaga 10 056 eurot, eraisik;
• kinnitati Kāru külas asuva Mirdi kinnistu enampakkumise võitjaks osta.ee keskkonnas, hinnaga 6836 eurot, eraisik;
• kinnitati Avanduse külas asuva Kui-vati kinnistu enampakkumise võitjaks osta.ee keskkonnas, hinnaga 4750, Ate-lier Duree OÜ;
• kinnitati Vao külas Pargi tn 1-6 asuva korteriomandi enampakkumise võitjaks osta.ee keskkonnas, hinnaga 620 eurot, Star Entertainment Group OÜ;
• kinnitati Vao külas Pargi tn 1-7 asuva korteriomandi enampakkumise võit-jaks osta.ee keskkonnas, hinnaga 2001 eurot, Star Entertainment Group OÜ.

EHITISTELE TEENINDUSMAA MÄÄRAMINE JA MAA OSTUEESÕIGUSEGA ERASTAMISE EELTOIMINGUD

• määrati kultuurimälestise „Aavere mõisa park“ ja mälestise maa-alal asu-vate ehitiste teenindamiseks vajaliku maa ligikaudseks pindalaks 46 142 m² ning piirid vastavalt korralduse lisale;
• määrati katastriüksuse koha-aad-ressiks Möisa, Aavere küla ja sihtots-tarbeks üldkasutatav maa;
• määrati küün-talli teenindamiseks vajaliku maa ligikaudseks pindalaks 7618 m² ning piirid vastavalt korralduse lisale;
• määrati katastriüksuse koha-aad-ressiks Kastelli, Aavere küla ja sihtots-tarbeks üldkasutatav maa;
• määrati katlamaja teenindamiseks vajaliku maa ligikaudseks pindalaks 942 m² ning piirid vastavalt korralduse lisale;
• määrati katastriüksuse koha-aad-ressiks Katlamaja, Aavere küla ja siht-otstarbeks tootmismaa;
• nõustuti maa ostueesõigusega erastamisega ehitiste omanikule MTÜ-le Skamja;
• tunnistati kehtetuks vallavalitsuse 10.02.2016 korraldus nr 63 ja 29.10.2020 korraldus nr 50.

VALLAVALITSUSES 23.02.2022

VALLAVARA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

• kinnitati ratastraktor T 16M enam-pakkumise võitjaks osta.ee keskkon-nas, hinnaga 3705 eurot, eraisik;
• kinnitati tuletõrjepump Albin A900 enampakkumise võitjaks osta.ee keskkonnas, hinnaga 850 eurot, Vändra Vints OÜ;
• kinnitati tuletõrjeauto In-ternational 1210 enampaku-mise võtjaks osta.ee kesk-konnas, hinnaga 2100 eurot, eraisik.

EESTKOSTETAVA VARA VALITSEMINE

• kinnitati vastavalt osta.ee keskkon-nas toimunud oksjonile eestkostetava omandis oleva korteriomandi Metsa tn 6-13 Rakke alevik, ostjaks Kodukoila OÜ, hinnaga 10 000 eurot;
• kinnitati vastavalt osta.ee keskkon-nas toimunud oksjonile eestkostetava omandis oleva garaažide: Vahtrametsa tee 9-7 Rakke alevik, hinnaga 3600 eu-rot ja Vahtrametsa tee 9-8 Rakke ale-vik, ostjaks eraisik.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2022. AASTA

EELARVE TULUDE JA KULUDE

KINNITAMINE TEGEVUSALADE LÕIKES

• kinnitati valla eelarvest tulenev tu-lude laekumine ja kavandatud kulude katmine tegevusalade lõikes vastavalt korralduse lisale.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2022. AASTA

HANKEPLAANI KINNITAMINE

• kinnitati valla 2022. aasta han-keplaan vastavalt korralduse lisale.

ELURUUMI SOTSIAALKORTERIKS

TUNNISTAMINE

• kinnitati sotsiaalkorteriks Väi-ke-Maarja alevikus asuv eluruum.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• eraldati taotlejale sotsiaalkorter (ül-dpind 30,5 m²) Triigi külas tähtajaga kuni 28.02.2025;
• määrati üüri suuruseks 25 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

SOTSIAALTEENUSTE HINDADE

KEHTESTAMINE

• kehtestati sotsiaalteenuste hinnad alates 01.03.2022.

SOTSIAALTOETUSTE MÄÄRADE

KEHTESTAMINE

• kehtestati sotsiaaltoetuse määrad alates 01.03.2022 vastavalt määruses toodule.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVALIKU

MENETLUSE KORRALDAMINE

• viia läbi projekteerimistingimuste andmine ehitusprojekti koostamiseks ehitise laiendamisel üle 33% selle esi-algu kavandatud mahust Väike-Maarja alevikus Jaama tn 17 kinnistul avatud menetusena avalikku istungit korral-damata;
• korraldada projekteerimistingi-muste avalik väljapanek ajavahemikul 28.02. kuni 14.03.2022.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

• määrati projekteerimistingimused hoone (laut-küün) ehitusprojekti koos-tamiseks Triigi külas Kase kinnistule.

KATASTRÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Ebavere külas asuva Por-kuni metskond 40 katastriüksuse ja-gamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja siht-otstarbed: Porkuni metskond 40, siht-otstarbega maatulundusmaa; Porkuni metskond 221, sihtotstarbega maatu-lundusmaa ja Metsaserva, sihtotstar-bega riigikaitsemaa;
• määrati Ebavere külas asuva Har-jutusväljak katastriüksuse jagamise tulemusena moodustata-vate katastriüksuste

koha-aadressid ja sihtotstarbed: Har-jutusväljak, sihtotstarbega riigikaitse-maa ja Porkuni metskond 222, sihtots-tarbega maatulundusmaa.

RAIELOA ANDMINE

• nõustuda Simuna alevikus Pikk tn 4 kinnistul ühe tamme mahavõtmisega.

HANKETULEMUSTE KINNITAMINE

• kinnitati hankes „Väike-Maarja staadioni ja selle lähiumbruse ehi-tustööde juhtimine ja omanikujärele-valve teenus“ edukaks pakkumuseks Viastark OÜ pakkumus maksumusega 11 866,60 eurot;
• kinnitati hanke „Jäätmemajade ehitamine ja paigaldamine“ edukaks pakkujaks Egesten Metallehitused OÜ pakkumus summas 42 000 eurot.

RAKKE KOOLI HOOLEKOGU KOOSSEISU

KINNITAMINE

• kinnitati Rakke kooli hoolekogu koosseisus.

TÄNUAUHINNA ERALDAMINE

• otsustati maksta välja ühele val-la kodanikule tänuauhind summas 1000 eurot (tänuauhind kõigi valla elanike vahel, mille loosimine toimus 16.02.2022).

Vallavolikogus

VALLAVOLIKOGUS 17.02.2022

Osales 17 volikogu liiget. Puudusid: Priit Kõlu ja Enno Eilo.
VÄIKE-MAARJA VALLA 2022. AASTA EELARVE VASTUVÕTMINE, II LUGEMINE
• võeti vastu Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarve;
• lubati vallavalitsusel võtta kasutus-se ja lisada eelarvesse riigieelarvest ja muudelt rahastajatelt eelarveaasta jooksul täiendavalt eraldatud sihtots-tarbelised laekumised ja teha nendele vastavad kulud vallavalitsuse korraldu-se alusel;
• lubati vallavalitsusel võtta 2022. aasta investeeringute finantseerimi-seks laenu kuni 3,5 miljonit eurot.

REVISJONIKOMISJONI TÖÖPLAANI

KINNITAMINE

• kinnitati revisjonikomisjoni 2022. aasta tööplan.

VOLIKOGU ESINDAJATE NIMETAMINE

KOOLIDE HOOLEKOGUDESSE

• nimetati vallavolikogu esindajad koolide hoolekogudesse.

VÄIKE-MAARJA VALLA AASTA TEGU 2021

NIMETAMINE

• nimetati Väike-Maarja valla 2021 aasta teoks Eliis Mätase töö Tisleri ta-lumuseumi digitaalse arhiivi loomine.

SOTSIAALKOMISJONI KOOSSEISU

SUURENDAMINE

• otsustati muuta vallavolikogu 22.11.2021 otsuse nr 2 punktis 1.4. ko-misjoni liikmete arvu ja moodustada seitsme kuni kümneliikmeline sot-siaalkomisjon;
• kinnitati Andero Põllu sotsiaalko-misjoni liikmeks.

Maris Kõrgmäe
vallasekretär

Volikogu kinnitas Väike-Maarja selle aasta eelarve

Eelarve maht ületab sel aastal 15 miljonit eurot. Põhitegevuse tulud suurenevad 2022. aasta eelarves võrreldes eelmise aastaga eelarvega 1,4%, põhitegevuse kulud kasvavad 4,7%. Tulude kasvus mängivad suurimat rolli tulumaksu laekumine ja omatulude kasv tänu hooldekodude kohatasu tõusule alates 1. jaanuarist. Kulude kasvu panustavad palgatõus ning üldine hinnatõus (sh elektri, kütte jm jooksvad kulud).

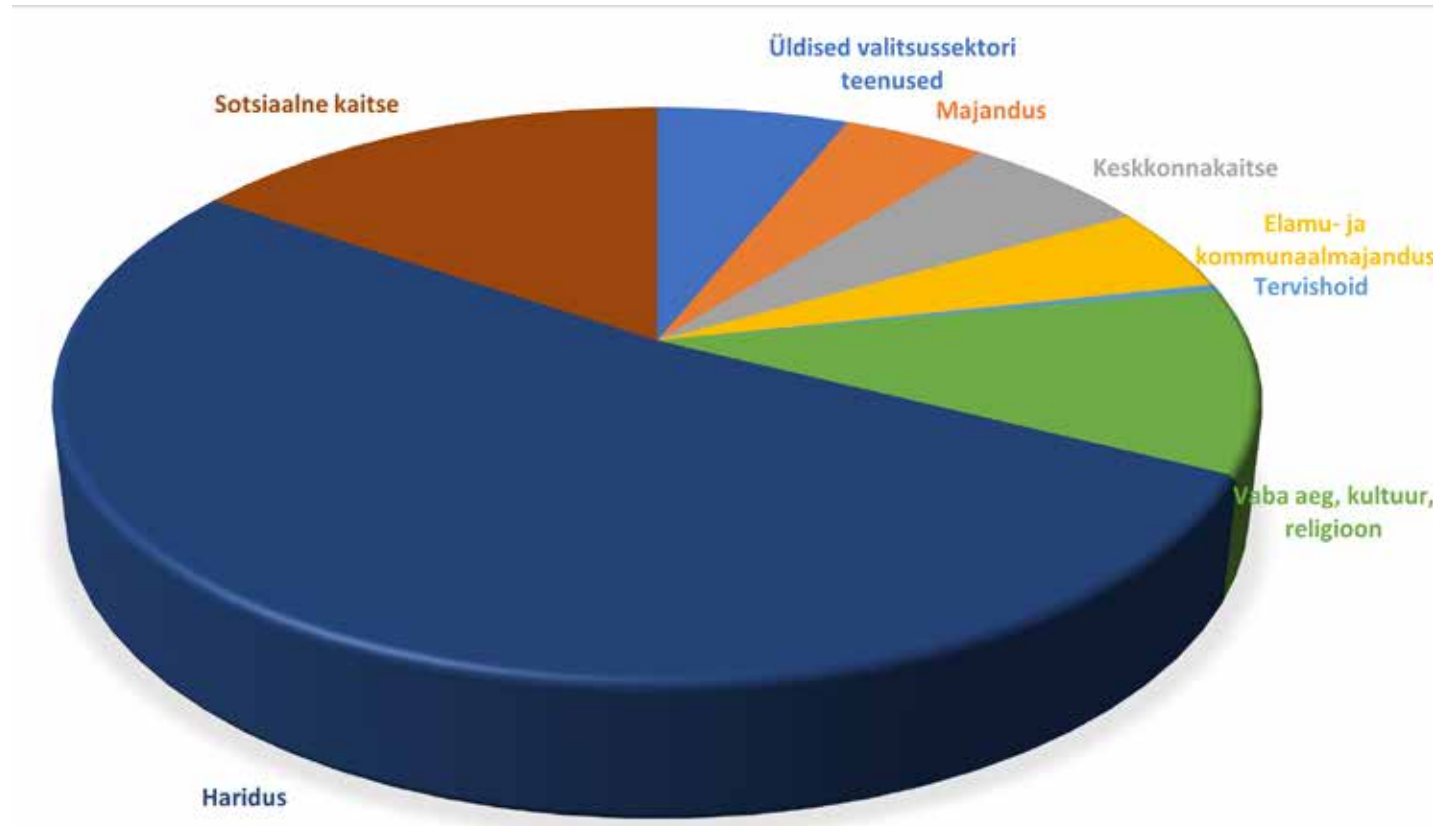
2022. aasta tulumaksu laekumise prognoos on eelmise aasta tasemel. 2021. aastal laekus valla eelarvesse tulumaksu üle 4,6 miljoni euro.

Eelarve koostamisel on vald lähtunud valla arengukavas ja eelarvestraateegias kokku lepitud plaanidest. Investeeringuid on plaanis 2022. aastal teostada 4,4 miljoni euro eest (millest erinevate toetustega kaetakse 840 000 eurot). Investeeringute finantseerimiseks on kavas võtta laenu kuni 3,5 miljonit eurot.

2022. aasta suurprojekt on Väike-Maarja staadioni rajamine, aleviku avaliku ruumi ja Väike-Maarja seltsimaja ümbruse arendamine. Investeeringu maksumuseks on planeeritud üle kahe miljoni euro ning see peaks valmima 2022. aasta lõpuks. Üle 200 000 euro on planeeritud Rakke kultuurikeskuse rekonstrueerimise lõpetamiseks. Kultuurikeskus valmib kevadel 2022.

2022. aastal on eelarves kavandatud rekordiline summa (kokku 1,2 miljonit eurot) teede hoiule, panustades sellega vastupidava ja kaasaegse teede võrgustiku arengusse. Väike-Maarja haldusteenuste tehnikaparki täiendatakse 60 000 euro väärtuses.

Käesoleval aastal alustatakse ettevalmistustöödega

Valla 2022. a eelarve põhitegevuse kulude jaotus tegevusvaldkondade kaupa (st investeeringuid arvestamata).

laste- ja hoolekandeaustuste ventilatsioonüsteemide parendamiseks – teostatakse Väike-Maarja lasteaia energiaaudit ja alustatakse projektee-rimistöödega (45 000 eurot) ning investeeringute paremaks planeerimiseks tellitakse Väike-Maarja hooldekodu, gümnaasiumi ja spordihooned detailne energiasäästulahenduste audit (13 000 eurot). Vallamaja ruumide remondiks on kavandatud 60 000 eurot ja Väike-Maarja seltsimaja fassaadid on kavas renoveerida 75 000 euro eest.

Rakke lasteaiale uue hoone projekteerimiseks kuulutatakse välja arhitektuurikonkurss

(50 000 eurot). Vald toetab Väike-Maarja leinamaja rekonstrueerimist 60 000 euroga, Kilti kogukonnamaja katuse ja saali renoveerimist 55 000 euroga (toetus 49 500 eurot), Väike-Maarja mudelihalli fassaadid renoveerimist 35 000 euroga (toetus 31 500 eurot) ning Ebavere madalseiklusraja rajamist 32 000 euroga (toetus 19 000 eurot).

Valla allasutuste juurde on plaanis rajada prügimajasid kokku 60 000 euro väärtuses. Veel on kavas hajaasustusprogrammi raames toetada elanike vee ja kanalisatsioonisüsteemide, sissepääsuteede ja autotoonomsete elektrisüsteemide

rajamist 60 000 euroga (millest valla osalus 50%). Eakate maja projekteerimiseks on kavandatud 20 000 eurot.

2022. aasta eelarvesse on planeeritud 49 000 eurot (toetus 41 000) üldhariduskoolidele väikevahendite soetamiseks kaasava hariduse paremaks rakendamiseks – selle projekti raames soetatakse koolidele IT vahendeid, mööblit, õppevahendeid jm.

Ka sel aastal on planeeritud lammutada kasutusest välja langenud, lagunenuid hooned ja renoveerida sotsiaalelamispindu, aga ka korrastada vähekindlustatud leibkondade kütetkoldeid.

Kaasava eelarve jaoks on eraldatud 15 000 eurot. Hindamiseks laekus neli ideed, avaliku hääletuse võitis idee rajada Rakkesse madalseikluspark.

Jätkuvalt on planeeritud toetada vabaühenduste tegevust ja alustavaid ettevõtteid ning juba hästi vastu võetud kampaaniaid „Värvid valda“ ja „Hoovid korda!“

2021. aastal laekus valla eelarvesse tulumaksu üle 4,6 miljoni euro. Põhitegevuse ehk jooksvate tulude laekumine ületas põhitegevuse kulusid 845 000 euro võrra. Lõppenud aastal vald laenu ei võtnud, kuid investeeringuid teostati üle 1,5 miljoni euro eest (sellest

322 000 eurot moodustasid toetused).

Lõppenud aasta suurim investeering oli Rakke kultuurikeskuse rekonstrueerimine multifunktsionaalseks teenuskeskuseks (projekti lõpetamine lõkkus 2022. aasta algusesse). 2021. aastal kulus sinna 645 000 eurot. Samuti panustas vald teede ja tänavate korrashoidu, kokku üle 370 000 euro. Korda tehti Kadaka tee lõik Lammasküla ja Vägeva mnt vahel, Tehisjärve tee Äntu külas, Alajaama tänav Simunas ning teelõik Kaarma ettevõtlusalal, viimane sai ka 100 000 eurot toetust.

Lisaks neile teostati rida väiksemaid investeeringuid – korrastati avalikke mänguväljakuid, jätkati Emumäe vabaaja maastikupargi korrastus- ja arendustöödega, projekteeriti staadion Väike-Maarjasse. Kilti mõisa piimaköögi paigaldati uus katus, renoveeriti Vao tornlinnuse katus, rajati valgustus Rakke-Ao kergliiklusteele ja Salla külla, Väike-Maarja gümnaasiumi võimla akustika sai paremaks ning sisustati kodundusklass, remonditi vallamaja ruume ning kaasava eelarve raames sai tänavavalgustuse Eipri küla.

2021. aastal sai Väike-Maarja vald riigilt COVID-19 mõjude leevendamiseks täiendava eraldise: 19 000 eurot õpilaste distantsõppe toetamiseks, mille abil soetati koolidele arvuteid ning 163 000 investeeringutoetust, mis kasutati Rakke kultuurikeskuse renoveerimise finantseerimiseks (100 000 eurot) ning avalike mänguväljakute korrastamiseks (31 500 eurot) ja Kilti piimaköögi katuse renoveerimiseks (31 500 eurot).

Mairi Uiboaed
rahandusosakonna juhataja

Hulkuvast loomast teatamine on oluline

Viiimasel ajal on kuulda vallaelanike seas pahameelt, et vald ei aita, ei hooli ega tegele hulkuvate loomade püüdmisega. Kui kommenteeritakse või kurdetakse murest hulkuvate loomadega seoses vaid sotsiaalmeedias, mitte ei võeta meiega ühendust, ei pruugi me probleemist üldse teadlikuks saada ja vajadusel tegutseda.

Vallal on olemas koostööleping Rakvere koduloomade varjupaigaga, kes tegeleb Väike-Maarja valla territooriumil hulkuvate loomade püüdmisega. Kinni püütud loomad viiakse varjupaika. Kes soovib omale uut lemmikut võtta, soovitan vaadata varjupaiga lehele. Leitud ja lahti pääsenud loomade koju tagasi aitamisest, paljud on just nii oma lemmiku uuesti üles leidnud. Täna neid, kes hoolivad ja aitavad!

MIKS HULKUVAD LOOMAD ÜLDSE TEKIVAD?

Võetakse omale väike armas kassipoeg, kuid poole aasta pärast on loom suur ja ei ole enam nii armas, aga ta on ikkagi kellegi lemmik, teda ei saa hüljata, siis kui tuju tuleb!

Suurimaks probleemiks ongi see, kui tänaval on üks emane kass. Poole aasta pärast võib

neid olla juba 20. Kass võib aastas ilmale tuua kaks kuni kolm pesakonda kassipoegi.

Kui kellegi hoovi on tulnud võõras kass, kes sealt ei lahku, siis võiks sellest varakult teada anda, et ära hoida tulevikus nõ kassikolooniad. Ei ole vaja hakata kassi söötma, kuna sellisel juhul ta jääbki hoovis käima, sest teab, et saab sealt alati toitu.

STERILISEERIMISE/KASTREE-RIMISE KAMPAANIA

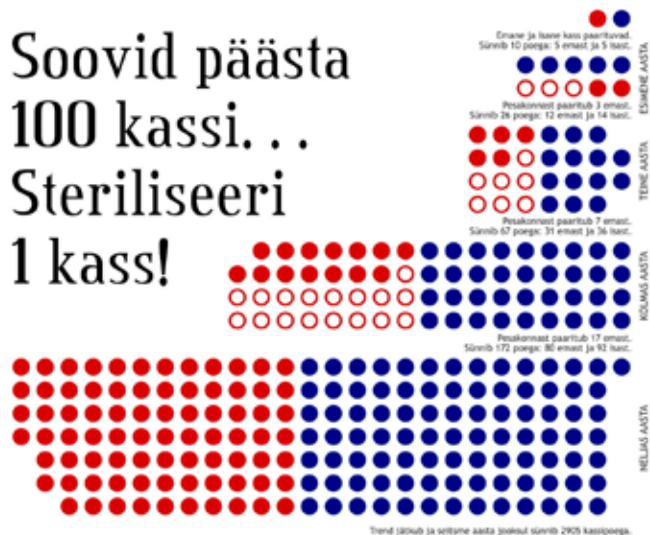
Igal kevadel on vald korraldanud steriliseerimise/kastreerimise kampaaniat, kus

vallaelanikud saavad soodushinnaga oma kassi opereerida, ka sel aastal. Kampaania kestab perioodil 14.02–31.03.2022.

Hulkuvad kassid on suureks murekohaks. Seega palun kõigil mõelda enne, kui endale loom võetakse, kas tullakse ikka loomaomaniku kohustustega toime. Soovitsin loomaomanikel, kes ei soovi tulevikus tegeleda soovimatute kassipoegadega, lasta oma lemmik opereerida ja võimaluse korral kiibistada.

Annikka Aun
järelvalvespetsialist

Soovid päästa
100 kassi...
Steriliseeri
1 kass!

Väike-Maarja staadioni ehitus läheb lahti

Ka planeeritud ja oodatud unistus oma staadionist Väike-Maarjas hakkab teoks saada. Ehitustöödega on kavas alustada koheselt kui ilmastikuolud võimaldavad.

Staadioni koosseisu kuuluvad 400 meetrine jooksurajad kolme rajaga ringil ning kuue rajaga sprindisirgel, naturaalse sportmurukattega jalgpalliväljak mõõtmetega 100 x 65 m, kaugushüppekastid, kuulitõuke- ja kettaheitering, samuti odaviskesektor ning teivashüppe hoovõturajad.

Staadioni edelaossa, finiši lähedusse on ette nähtud rajada uus inventarihoone koos WC-dega, pesemisvõimalusega ja kohtunikuruumiga. Staadionist edelasse jäävale alale, piirdeaia ümbritsetud olemasoleva multifunktsionaalse pallimänguväljaku lähedusse, on kavandatud rajada liivaväljak rannavolle mängimise jaoks. Tööde käigus korrastatakse ka seltsimaja ümbrus, rajatakse uued parkimiskohad, sõidu- ja käiguteed ning uuendatakse haljastust.

Riigihanke „Väike-Maarja staadioni ja selle lähiümbruse ehitustööd“ võitis Atemo OÜ. Ehituse maksumuseks on 1 941 000 eurot, mis on ühtlasi valla lähimineviku suurim in-

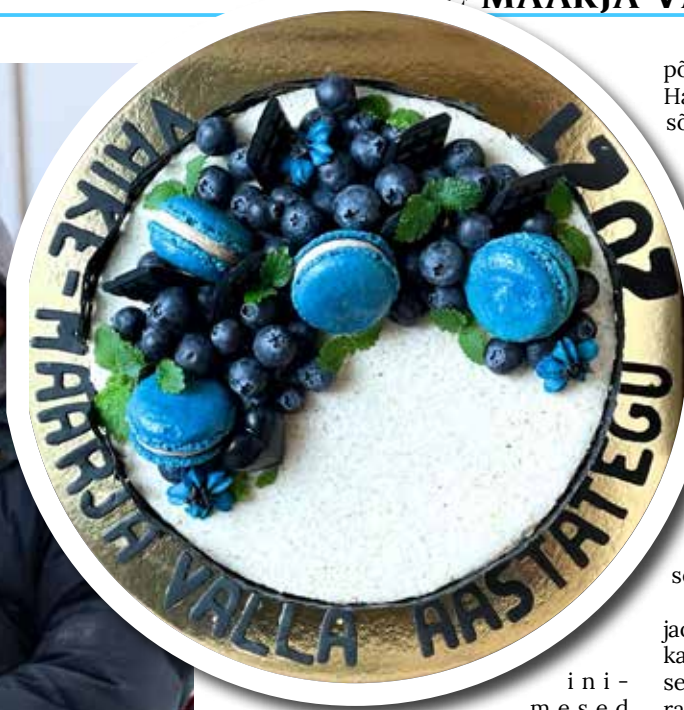

vesteering. Ehitustööde omanikujärelevalvet teostab Viastark OÜ.

Staadioni ja lähiümbruse

tööd peavad olema lõpetatud hiljemalt 23. detsembriks 2022.

Riho Tell
ehitusspetsialist

põue pugenud Tisleri talu pererahvas, Hanno ja Malle Tamm. Nende hoolivus, sõbralikkus, koostöötahe ning palju muud viisid/viivad mind pidevalt selle tööga edasi. Tänu Hanno kirglikele jutustustele iga eseme kohta, on muutunud kõik muuseumi varad minu jaoks arm-saks. Hanno on justkui kõndiv ajalooaamat, tema harukordne mälu ning kirg oma tegemiste suhtes on eeskujuks kõigile. Eeskätt soovin tunnustada ja innustada Tisleri talu peremeest Hanno Tamme, sest tema on see, kes on teinud väga suure töö minu eest ära. Minu ülesandeks jäi koos Hannoga esemete ülestähendamine ja nende digitaliseerimine.

Iga ese sellest nimekirjast on minu jaoks omal moel eriline, sest igaühaga kaasneb oma lugu. Siiski on mulle eriliselt hinge pugenud Tisleri talu põhivaras leiduvad esemed ning nende seast eriti 19. sajandi kohvikeetija. Mitte ainult selle kohvikeetja omapärane välimus, vaid ka lugu, mis sellega kaasneb, on mulle sügavale hinge pugenud. Nimelt on tegemist Emilie Tamme kohvikeetjaga, mida kasutasid Emilie, Tisleri naabertalu mõisate maatri Niinmeistri emand ja Georg Lurichi ema oma koosolemistel.

Kas olete pörganud Hanno Tamme-ga ka mõtteid tulevikuplaanide osas?

Oleme mõelnud ka tulevikuplaane. Sellel aastal võtame fookusesse Tisleri talu keraamika ning apteegiantiigi. Kaardistame nendes kogudes olevad väärtuslikumad esemed ning alustame nende üleskirjutamisega. Kui seegi töö tehtud, saab asuda juba järgmiste ideede ja mõtete teostamisele.

Lõpetasid Väike-Maarja Gümnaasiumi. Millega nüüd tegeled ja kes Sinust saab?

Hetkel õpin Tartu Ülikooli ajaloo- ja arheoloogia instituudis arheoloogia osakonnas ehk soovin saada arheoloogiks. Siiski minu side koduvallaga ei katke, kuna siingi on mul pooleli veel mõned projektid ja seoses koolitööga on minu fookus Väike-Maarja ja Simuna kihelkonna ajaloo uurimisel. Seetõttu ma ei imesta, kui tulevikus toob mind ajalugu tagasi kodukohta.

Kristel Kitsing
toimetaja

KOOSTATUD MATERJALIDEGA SAAB TUTVUDA JÄRGMISTEL LINKIDEL:

Tööd tutvustav lühivideo:
<https://bit.ly/lühitutvustus>
Etnograafiline ülevaade
Tisleri talu varadest:
<https://bit.ly/vanavarayldnimekiri>
Tisleri talu etnograafilise vara pildiarhiiv: <https://bit.ly/pildiarhiiv>

Eliis Mätas: „Tisleri talu on varjatud pärl“

Endises Kaarma-Tagakülas, mis tänapäeval jääb Ebavere küla alale, asub Tisleri talu, kuhu on aastakümnete jooksul pererahva poolt kogutud etnograafilisi esemeid, vanavara ja apteegiantiiki.

Nii Hanno Tamme kui noore ajaloo-huvilise Eliis Mätase eesmärgiks oli koduvalla ajaloomälu talletamine ja edasikandmine järgnevatele põlvkondadele digitaalsel kujul. Nõnda valmiski 2021. aastal etnograafiline ülevaade „Vanad asjad Tisleri talus“.

Eliis Mätase sõnul on Tisleri talu varjatud pärl, millesarnast Eestis on keeruline leida.

Eliis. Tean, et Tisleri talu on saanud Sulle armsaks läbi sealsete esemete tundmaõppimise ning tänu pererahva soojusele ja lahkusele. Kuidas aga sündis teil

Hanno Tamme idee Tis-

Eliis Mätas.

leri talu vanavara üles kirjutada ja pildistada ning materjal digitaliseerida?

Õppides Väike-Maarja Gümnaasiumi 11. klassis, koostas in uurimistöö („Hanno Tamm – pärand on pärijate hoida ja edasi kanda“) seoses Tisleri talumuuseumi omaniku Hanno Tamme-ga. Kirjutasin tema elust, tegemistest ning seostest välismaailmaga ja Hannost kui Eesti riigi visiitkaardist nii väljas- kui ka seespool meie riigi piire. Mõte Hanno vanavara üleskirjutamisest ja digitaliseerimisest hakkas meil peas mõlkuma juba minu kirjatööga tegeledes, pärast seda, kui olin esimest korda külastanud Tisleri talu ning näinud sealset vanavarakogu. See idee oli Hannol olnud juba aastaid, kuid digitaliseerimisest oskustest jäi tal veidi puudu. Seetõttu tegi ta koostööpakkumise minule, mille võtsin heameelega vastu. See võimalus andis mulle enne ülikooli minekut väga hea arhiveerimis- ja digitaliseerimiskogemuse, mida mul hilisemas eluski suure tõenäosusega vaja läheb. Kui gümnaasiumi uurimistöö sai valmis, otsustasime Hannoga oma koostööd jätkata ja alustasime meie jaoks olulisemate vanavara esemete kaardistamisega.

Peamisteks motivaatoriteks olid minu jaoks kindlasti Hanno entusiasm ja rõõmsameelsus, sealsete varade autentsus ning teadmine, et Eestis ei ole palju muuseumeid, kuhu kogutakse kokku enamus umbes 18.–20. sajandi talumajapidamises olnud esemete. Lisaks on Tisleri talumuuseumis Eesti üks suuremaid ja olulisemaid apteegi antiigikogusid. Nimelt kogus Hanno apteekrist abikaasa Malle apteegiantiiki juba enne Hannoga tutvumist. Ka teadmine, et Tisleri talu pererahvas on isiklikult kõik eksponaadid üle Eesti kokku kogunud, teeb selle muuseumi varad minu jaoks veelgi tähendusrikkamaks, sest iga esemel on rääkida enda lugu.

Vestlusest Hanno Tamme-ga on mul meelde jäänud, et Sa liikusid veel toona jalgrattaga.

Jalgrattaga hakkasin ma Tisleri talus käima peamiselt seetõttu, et autojuhilubasid mul veel ei olnud ning jalgsi seal käia oleks olnud liiga pikk maa. Samuti andis jalgrattaga sõitmine mulle vabaduse liikuda arhiveerima mulle sobivatel aegadel.

Tisleris möödus terve minu 2020. aasta suvi, kuid paralleelselt sealsele tööle, olin

ametis ka Väike-Maarja muuseumis ning Väike-Maarja kirikus. Seega käisin talumuuseumis tööd tegemas peamiselt öhtuti (tööd tegime vähemalt 3 h) või vabadel päevadel, jõudes Tislerisse ennelõunal ja lahkudes sealt hilistel öhtutundidel (mõnikord isegi 10 või 11 ajal öhtul). Pikkasid tööpäevi oli mul võimalik teha ainult tänu meeldivale pererahvale, Hanno ja Malle Tammele, kes ootasid mind alati ning innustasid pidevalt tööd jätkama.

Oled öelnud, et Tisleri talu on paik, mida peaksid külastama kõik eestlased. Igati nõus, põhjuseid on mitmeid. Miks Sina nii arvad?

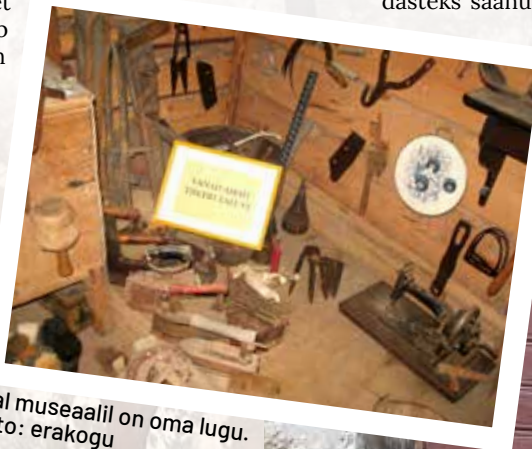
Tisleri talu on autentne koht, kuhu on oodatud kõik ajaloo- ja kultuurihuvilised ja millesarnast Eestis on keeruline leida. Sinna on kogutud aastakümnete jooksul etnograafilisi esemeid, vanavara ja apteegiantiiki. Ühes talutoas on säilitatud 1930ndate aastate interjööri originaalis. Talus on väga palju Hanno perekonnaga seotud esemeid, kuid paljud on kogutud kokku ka mujalt Eestist.

Kui hetkel minna Tisleri taluga tutvuma, siis on veel malik, et sealset vara tutvustab Hanno Tamm isiklikult. Tal seostub iga esemega oma lugu. Ma soovitan seda võimalust veel praegu kõigil huvilistel kasutada. Siiski olen ka ise võimeline tege-ma sarnast giidituuri, sest Hanno Tamm on mind isiklikult selleks koolitanud.

Hanno Tamme vanavara kogumise põhimõte on olnud läbi aegade see, et jääks midagi järeltulevatele põlvdele. Ikka selleks, et noored oskaks hinnata meie ajalugu ja kultuuri. Mis ajendas Sind arhiivi koostama?

Nii minu kui ka Hanno Tamme ühine soov oli süstematiseerida ning jäädvustada talumuuseumi vara järgmiste põlvkondade tarbeks ja teha arhiiv kättesaadavaks kõigile huvilistele.

Samuti ajendas mind arhiivi koostama minu isiklik teadmine, et hetkel on Tisleri talu varjatud pärl, millest paljud

Igal museaalil on oma lugu. Foto: erakogu

Vanadest asjadest sai ülestähendatud 339 eset. On mingi ese või sellega seotud lugu. Sulle kuidagi eriti sügavale põue pugenud?

Eelkõige on minu jaoks väga lähedasteks saanud ja sügavale

Hanno Tamme vanavara kogumise põhimõte on olnud läbi aegade see, et jääks midagi järeltulevatele põlvdele. Foto: erakogu

Avo Part (vasakul) ja Aivar Liivalaid Georgi söögitoas. Foto: Kristel Kitsing

Kaks maja ja kaks meest Väike-Maarja südamikus

Ettevõtja Avo Part on päästnud kaks hukule määratud maja Väike-Maarja südamikus. Oma endisaegse näo sai tagasi Georg Lurichi sünnikohas Lurichi vanemate krundil olev hoone, mis on pärjatud kuulsa rammumehe nimega – Georgi maja. Teine n-õ pärl samas kõrval oli ajahambast puretud, tuntud arhitekti Alar Kotli perekonnale kuulunud maja, mis oli vaja lagunemisest päästa.

Kotli ja Lurichi majale elu sisepuhujad, kus ühes asub kõrts ja teises muud teenindusasutused, on üheskoos toimetanud 30 aastat ehitusinseneri haredusega Avo Part ja tantsujuhist tarapitalane Aivar Liivalaid.

Mis on teie taust ja kui kaua olete olnud ettevõtlusega seotud?

Avo: Mina tulen Väike-Maarjast ja olen õppinud ehitusinsener. Olingi Rakvere EPT ehitusosakonna insener ja töödejuhataja, lõpuks sattusin siia töödejuhatajaks. Aastal, ma-ei-mäletagi-mis, tegime ühe esimestest koostööpartneritest siia – Maarja. Hakkasime pakkuma matuseteenust ja ehitusteenuseid. Hiljem tegime siia poe.

Aivar: See oli aastal 1992. Pood asus all selles ruumis, kus praegu asub Riina riikli butiik.

Mina tulen ka Väike-Maarjast. Õppisin Tallinna pedas kultuuritegevust-tantsujuhtimist Mait Agu käe all, siis mingi

aeg Tartu Ülikoolis majandust ja Tartu Kultuuriülikooli Kirjakunstikoolis. Aastatel 1985–1992 olin 7 aastat Väike-Maarja kultuurimajas noortetöö peal. Seal kohal viimastel aastatel, kui nemad alustasid matuseteenuseid, võtsid tööle kirjatsurana. Kuna sel ajal ei olnud arvuteid ja kõike tuli teha käsitsi, mina tegin plakateid ise. Vaadati, et kuna kätt ja tahtmist on, hakkasin neile pärjalinte tegema. See oli mingi poolteist aastat ja kui tekkis kaupluse mõte, suutsid mu kuidagi ära meelitada. 1992 suvi oli rahareform, siis läks asi tõsisemaks. Alguses olin letis ja hiljem sain kaupluse juhatajaks. Kuni 1997. aasta jaanuaris juhtus see fataalne lugu.

Avo: Alguses olime koostööpartnerid Maarja ja siis AS. Me oleme ise ka letis seisnud. Me olime need, kellel pood oli ka pühapäeval lahti ja andsime töötajatele vabu päevi.

Tänapäeval on kujunenud nagu

slõuganiks, et kui palgatööst kõrini, hakka ettevõtjaks! Ole-te ise üldse palgatööd teinud? Kas parem on juhtida või palgatöö?

Avo: Enda seisukohalt võttes arvan juba mitu-mitu aastat, et lihtsam oleks olla riigitoöl. Oleks ma kusagil ehitustetevõttes jätkanud, mul oleks kindlasti tunduvalt vähem halle karvu.

Aivar: Mina olengi palgatööl selles ettevõttes.

Avo: No ma natukene seletan. AS Maarjas oli 3 ettevõtjat, peale põlengut läksime laiali. Tekkis OÜ Joosand.

Aivar: See oli see aeg kui ettevõtja oli põnev olla ja vabu käsi oli ka rohkem. Kauboikapitalism, nagu öeldakse. Põlengut erilisi reegleid, pood võis olla sul ka ööpäev läbi lahti. Ma mäletan kui suured jaanituled olid Müürikul, rahvas liikus alavist läbi. Meil oli üks seltskond välipuhvetit tegemas ja ka Väike-Maarjas oli teine seltskond poes. Siis oli inimestel õhinapõ-

hisus meele. Tänapäeval loetakse töötunde, siis oli põnev seda kõike kaasa teha.

Mis teile enda töö juures kõige rohkem meeldib?

Aivar: Tänapäeva trend on see, et vahetatakse töökohti. Ei ole üldse seda meelt, sest kui inimene on kusagil panustanud ja soovib sinna jääda, ehk leidub võimalusi selles kohas edasi areneda. Inimest jäädavalt jätama, kohad, millega ta on seotud olnud. Näiteks mina jälgin huviga kultuurimaja tegemisi. Aga saan oma tööle teha erinevaid asju ja näha teisi põnevaid sündmusi.

Avo: Ma ei käi tööl, ma olen koguaeg olemas. Kui kellelgi on ükskõik, siis mul ei saa olla ja iseloom on selline, et ei olegi. Meil on inimesed nagu pere, enamus ikkagi meiega pikalt olnud.

Kuidas käis äri Väike-Maarjas 40 aastat tagasi? Nt 30 a tagasi sai ju alles mobiiliga rääkima hakata.

Aivar: Mina mäletan seda, et ühel hommikul sai tööle tulla, pood avada ja mingil hetkel suruti diplomaadikohver pihku – nii, nüüd lähed Rakvere kaubalattu kaup ostma. Kõik käis ju sularahas, kõik oli valmis loetud ja nii palju kui sul parasjagu sisse tuli, said kauba alla panna. Vaatasidki, mis seal pakuti ja mis endale huvitav tundus. Kõrvalt vaadates Tarbijate koostööühingu ühistu majas tegutses, aga seal oli etteantud sortiment ja nomenklatuurne kaup.

Mis teil teisiti oli?

Aivar: Importasju võtsime. Tupla tuli, Mehu Kattit sai Tallinnast käia toomas. Viin, see selleks, aga põnevad värvilised prantsuse liköörid tulid. Tänapäeval enam käsi nende järgi ei sirutuks, siis olid need põnevad. Ise kujundasime seda sortimenti. Ja siis tuli gin longero, seda andis autosse vedada. Lõpuks alustega.

Avo: Kohviomad olid kartulikoht, ise pakkisime. Mingi hetk sai neid ka ise röstida. Tangained, jahutooted samamoodi.

Aivar: Siis oli veel „hullukanenel“ ja klõbistades kuulasid, mis ostja sulle üle laua rääkis.

Avo: No näed, see on meil seinapeal. See võib olla poe ajast veel.

Aivar: Oli ka inimesi, kes tulid välismaalt, et selline rariteet, müü ära. Mõned sai isegi müüa ka vist mingi raha eest, mida oskasid küsida.

Sellest ajast on aga huvitav see, et vaata, inimene kui pannaikasse läheb, ei tea, mida kaasa haarata. Põlengu ajal mina haarasin lauakalkulaatori. Täiesti mõttetu asi, eks. See töötab siiani, nüüd alles näitab mingeid väsimuse märke.

Avo, ja Sina?

Me tegime samal ajal mitut asja: matusebüroo, ehitus. Meil oli matuseteenuste pool, tegime ka kirste. Narvas Kreenholmis sai käia veel UAZ bussiga kangaid sisse toomas. See, kus praegu on vallamaja, oli meie kontor ja õmblejate tööruumid. Kõik rullus sellest lahti, et alguses ostisime toorikuid sisse. Siis tulime mõttele, et hakkame neid hoopis ise tegema ja ostisime saekaatri.

Katuseid käisime panemas. Projekte oli üle Eesti: RMK majad, Võsul projektid ja igal pool. Kusagilt saime värvipritsi ja värvisime katuseid. Nöör ümber korstna ja järjest tagurdasime. Keegi ei küsinud, kus riskianalüüs on, kiivrist rääkimata. See sama kõrtsi katus on ka meie enda tehtud.

Lurich käis noormeheas, kui siin veel Kaarma kõrts oli timpsaiu ja „vurtsuvett“ maius-

tamas. Kui palju üldse te seda Lurichi lugu siin edasi kannate või väärtustate ning kui jah, siis mil moel?

Aivar: See sai alguse juba poemajas, mis tegelikult ongi see sama kõrtsuhoone, Maidla maja. 1934. aastal ehitati see selliseks majaks nagu praegu väljusest on. Kui see sai pärast põlemist renoveeritud ehk 1998. aasta novembris, siis avasime esimesena Georgi söögitoa. See on seal loodud ja peaaegu viis aastat tegutsesime seal. 2003 esimesed jõulupeod juba olid siin pubis.

Kuidas üldse toitlustuse teenus tuli?

Aivar: Pärast põlengut tuli see mõte. Mina olin vahepeal teise töö peal. Nemad renoveerimistööst käigus käisid söömas vana võitõustuse sööklas. Seal, kus praegu on saepood. Oli näha, et inimestel on vaja veel kohta, kus söömas käia ja võiks alustada hoopis toitlustusest. Siis tuli nii-öelda rätsepa-ülikonnalahendusena söögisaal koos köögi.

Avo: Too hetk oli seal meie sakstetuba uudne. Urmas Kukk Pärnust aitas meid ja võttis seada kui rikka talumehe söögitoa. Ruumi oli aga umbes 20le inimesele, ütleme 30, ja klassikalise pika laua sündmusi ei saanud teha. Teisel korral oli piljardisaal.

Ma hüppan edasi-tagasi vahepeal. Seda publi maja tegelikult poleks olnudki praegu. Valt sai selle omaniku kätte ning mõeldi lammutamisele. Ostsime selle ära. 2001 oli selle maja teisel korrusel, mis on tema sünnikodu. Tekkis suuremad ruumid ja publi tuli siia. Teine maja sai jälle kaupluseks ning kulinaariaosa oli seal.

Aivar: Igasuguseid ajaloost kantud ütmõtteid on olnud. Timpsaiale ja vurtsuveele oleks võinud omal ajal kaubamärgi võtta, aga see oli unistus. Igapäevamured ja –tööd tulevad peale. Me oleme tegelikult väikesena hakkama saanud, näeme igal pool, et kaubanduskeskused tulevad väikepoodide asemel.

Kuidas tarbija on ajas muutunud?

Aivar: Erisoovidega tuleme toime, neid gruppe on vähe. Inimene läheb aga praegu reklaami peale. Meil sellist võimalust pole. Saame lootet, et inimene teab näiteks, mis kindel kulinaaria ja pagaritoodete sortiment meil on ja mis soodushindu suudame pakkuda.

Kuidas pubikultuur varem oli?

Avo: Maal pubikultuuri kui sellist ilmselt polegi, see vist tundub selline kole joomise ja kaklemise koht. Ükskord naerisime, et peaks avatud uste päeva tegema, et paljud kohalikud

Georgi söögitoa kujunduse ideeks oli XIX saj jõuka taluperemehe söögituba. Interjöörü kujundas Urmas Kukk. Foto: Avo Pardi erakogust

Georgi maja 1999–2000 a. Foto: Avo Pardi erakogust

pole siia oma jalga tõstnud. Suhtumine on selline.

Aivar: Teises majas kui alus-tasime, oli inimestel vaba raha rohkem. Reedel ja laupäeval olime avatud öösel kella üheni, aga alati taheti olla kauem. Ka nädala sees oli rahvast õhtuti. See võis kesta kuni majandus-languseni, pärast sellist aega pole enam olnud. Või ka jälle see suhtumise koht, et meie inimene ei tule nii nagu näiteks Inglismaal pärast tööd pubist läbi kokku saama või meelt la-hutama.

Oleme ajas teinud erinevaid asju, restorani- ja peoõhtuid, aga huvi nende vastu eriti ei ole olnud. Aasta-aastalt lähevad bändid rahaahnemaks ja teiselt poolt meeletult popi esineja jaoks pole ruumi.

Mulle tundub üleüldse, et inimesed on nii hajvil. Kaks aastat on meil juba koroona ja nüüd on jälle uus mure peal. Järjest vähem on huvi toimuva vastu, süvenemist on vähe. Kasvõi see scrollimine, laseme silme-eest asjad läbi ja vähene saab päriselt tähelepanu.

Milliseid õppetunde olete ettevõtte juhtimisel saanud? Tooge mõni näide.

Aivar: Ajad on muutunud. Alguses tuli inimene tööle, küsis, mis ta tegema peab. Nüüd küsitakse esimese asjana, kui palju palka ma saan. Ma ei jõua veel ülevaadet tööst lõpetadagi. Seda ei saa ka pahaks panna, maapiirkonnas on elu teine. Aga see, kas sa ka tahad rõõmuga seda tööd teha, sellist inimest meil kohtasin viimati kaks aastat tagasi. Tuli noor teenindaja, kel silm säras ja oli heas mõttes hull, kelle jaoks palganumber oli teisejärguline. Täna ta meil enam ei tööta, aga seda ka perekondlikel põhjustel.

Avo: Mingid aastad tagasi ot-sisime kokka. Töötukassast võt-sin info, sõitsin kõik läbi, rääkis-nin nendega ja kauplesin. Neid oli omajagu, lõpuks neli inimest lubasid ja pärast ei tulnudki. Üks tuli ja ei sobinud.

Aivar: Töötukassa kaudu oleme saanud omale tegelikult töötajaid. Seal on süsteem, mis aga ei tööta – antakse ainult üks proovipäev. Mis mina sel-lega peale hakkam või mis tema sellega peale hakkab? Ma arvan, et on teisigi ettevõtjaid, kes on sellele tähelepanu juhtinud.

On teil ka ideid, mis läbi aega-de lendu pole läinud?

Aivar: Mingi aeg oli toiduau-to mõte ja nuputasime, et leida selline auto meile. See takerdus lõpuks selle taha, et eesti suvi on lühike ja meie inimene ta-hab raudpolt suvel puhata, mit-

7. septembril 2001 tuli teelaiendusele ette jääv tsaariaegse maja kahe kraanaga üles tõsta ja kogu täiega uuele vundamendile panna. Foto: Avo Pardi erakogust

te sügisel või talvel. See kamp selleks leida, on keeruline, neid ära rääkida. See on hoopis teistmoodi lähenemine ja tule-vad uued inimesed, kõik ei saa sellest aru. Pärast päevatööd ei taha inimesed seda teha. Head meeskonda ja ühishingamist saada on keeruline.

Milline on maaelu reaalsus? Kui leidlik peab ettevõtja ole-ma?

Avo: Kartuli ja porgandi ost-mine oma inimeselt on jälle voi-malik, aga piima või liha otse ei tohi enam sisse võtta. Käisin Kreekas ja filmisin seda isegi, kuidas tõi üks memmeke plas-tikust viieliitriste kanistritega omatehtud veini ja siis teine mõne ajapärast mune. Niivii-si käis mitu oma tarnijat ja see ongi ehe maapubi elu. Kusjuu-res seal ei küsi pensionärid riig-ilt sotsiaaltoetusi või abi, saa-vad omavahel hakkama.

Aivar: Kunagi oligi nii, et said kaubale kuidagi oma inimeste-ga. Tänapäeval on kõik rohkem globaliseerunud. Nüüd tuleb Lidl, on põnev vaadata, kas see praegusi kette mõjutab. Coop, Prisma, Rimi Selver – võtavad äkki oma hõlmad koomale ja ehk isegi tõmbavad hinnaskaa-lat allapoole ka maapiirkonda-des. Sortimenti on, aga Coop on meil kõige kallim pood. Gross

vähemalt on Eesti kapital, tei-sed ketid on lääne kapitalil. Maanimene võibolla ei oska raha lugeda, sellega arvestada. Tule oma kohalikku poodi! Me oleme nii tänulikud inimestele, kes on meie põhikundeks jää-nud. Me oleme väikesed tegi-jad, peame vaatama ise, kuidas hakkama saada. Hea on see, et tunned oma naabreid, sa tun-ned oma kogukonda, oled oma lapsed siin üles kasvatanud ja vaatad, kuidas suudad panusta-da sellesse keskkonda.

Avo: Okas on hinges. Coop käiab, et ostes meilt, toetad eestimaist ja eesti elu, aga ne-mad võtavad kasumi ja siia ei jää neist midagi. Meist jääb viimne-gi kopikas siia.

Kuidas ettevõttel täna läheb ning millised on tulevikuplaa-nid?

Avo: Minu pikk plaan on see, et hakata vaikselt asju üle and-ma.

Aivar: Mul on see kiiks, et oma sündmustega teen umbes kahe aasta plaani ette, näiteks veiniklubi õhtud. Pubis tantsu-õhtutega vaatame pool aastat ette. Muidugi koroona aeg on toonud muutusi, bändi saab kiir-remini, aga inimestel piirangud peal.

Kristel Kitsing
toimetaja

Maarja pood 1993 a. Foto: Avo Pardi erakogust

Fotod: Kristel Kitsing

Terminal Oil avas Kaarmal uuendatud teenindusjaama

Eesti pereettevõtte Terminal Oil avas 22. veebruaril Kaarmal uuendatud teenin-dusjaama.

Renoveerimistööd on lõpetatud ja teenindusjaamale on antud põhjalik uuenduskuur, et vastu võtta kõik uued ja vanad kliendid. Uurin Terminal Oil Grupi turundusjuht Kristjan Kirsimäelt, millega kliente üllatatakse ja millised on tulevikuplaanid.

Tartu Terminal on välja kasvanud omaaegsest Tartu Naftabaasist, mis valmis Kärknas 1968. Mitu teenindusjaama on Lääne-Virumaal hetkel Terminal Oilil?

Terminalil on Lääne-Virumaal hetkel veel ainult üks teenindusjaam ning kaks diislipunkti. Teenindusjaam on Ebavere külas ning diislipunktid on Kundas ja Sõmerus.

Vennad Raudsepad tavaliselt avaldada ei soovi, kuhu nad tanklaid rajavad, aga nad on märkinud, et on kümmekond parameetrit, mida jaamade rajamise puhul arvesse võta-vad. Kui parameetreid ei soovi avalda, siis mis laiemalt Kaarmasse jaama rajamise ka-suks rääkis?

Kaarma teenindusjaam asub piisavalt suu-re liiklustihedusega maantee ääres ning lisaks on Väike-Maarja atraktiivne asukoht nii elani-ke kui ettevõtete profiililt, et kogukonna toel muuta teenindusjaam jätkusuutlikuks.

Terminal Oili Kaarma teenindusjaamas on renoveerimistööd lõpetatud ja teenindusjaa-male on antud põhjalik uuenduskuur. Mis on need uuendused kliendi jaoks?

Kliendid saavad nautida Coffee Terminal kontseptsioonis olevat kiirtoidu valikut, kvali-teetset kohvi, värsked saiakesi ning laia valikut esmatarbetooteid. Kaarma teenindusjaamas kehtivad kõik Terminali püsikliendisoodustu-sed. Mootorikütused on tavapäraselt -3,2 s/l ning iga viies kohvijook tasuta. Äriklientidele soovitame ühendust võtta Terminali müü-giosakonnaga ja neile teeme soovitud tingi-mustel personaalsed pakkumised.

Kas on ka uusi teenuseid, mida varem ei ol-nud, millest varasemaid püsiklienti ja uusi teavitada?

Renoveerimistööde ajal oli toiduvalik limi-teeritud, kuid nüüd saab nautida tervet Coffee Terminal kontseptsioonis olevat menüüd.

Millal on teenindusjaam avatud?

Teenindusjaam on avatud iga päev kell 6–23. Sel ajal saab kütuse eest tasuda jaamas sees. Kell 23–6 toimub kütuse eest tasumine makseautomaadis.

Terminal Oil uued teenindusjaamad arves-tavad juba tänaseid trende, kus sortimendis on lisaks fossiilsetele vedelkütustele ka LPG ja CNG autogaasid ning elektrilaadijad. Kas ja kui jah, siis millised on/saavad olema trendid või head eeskujud äsja avatud teenindusjaa-mas?

Gaasiliste kütuste sortimenti laiendamine nii Kaarmas kui ülejäänud Terminali ketis on üks lähiaja eesmärkidest, kuid täna konkreet-seid kokkuleppeid selles osas veel ei ole.

Pikaajalise terminalipidajana ehk kommenteerite olukorda ja visiooni oma teekonnast rohelisemate biokütuste ajastusse. Millised on suuremad suunad keskkonna jalajälje vä-hendamisele? Kas Väike-Maarjas ka millegagi üllatate?

Biokütuste kasutamine ja kütusemüüja minimaalsed keskkonna jalajälje vähendami-se nõuded on seadusandja poolt üsna täpselt ette antud ja reguleeritud. Kuid soovime as-tuda sammu edasi ja pakkuda klientidele või-malust valida ka taastuvtoorainest toodetuid kütuseid. reDiesel Mustakivis on samm selles suunas ning suurema nõudluse puhul vaatame võimalusi seda kütuseliiki ka teistes teenin-dusjaamades pakkuda. Samuti tegeleme ak-tiivselt elektrilaadijate võrgustiku ülesehitami-sega ning CNG sortimenti toomisega. Oleme liitunud Eesti Vesnikuühendusega ja tegeleme läbi selle juba ka pikema visiooniga.

Teil on tõenäoliselt ka kindel nägemus termi-nali tulevikust ning plaanidest. On vallahah-val midagi oodata?

Hetkel tegeleme jaama lõpliku rekonst-rueerimisega. Kevadel jätkuvad tööd välisilme parandamisega ja pärast seda hakkame täpse-maid plaane tegema uute ehitiste ja projektide osas. Kaarma jaamas ruumi on, seega jälgime klientide tagasisidet ja välistada ei saa midagi.

Teete kõvasti tööd piirkondades, kuhu veel jõudnud pole ja toote kütuseturule kauaoo-datud konkurentsi. Kas Lääne-Virumaal on veel jõudsamalt plaanis laieneda?

Hetkel läheb ehitusse suur teenindusjaam Jõhvis ja tähelepanu on sellele suunatud. Näe-me Lääne-Virumaal suurt potentsiaali ja otsi-me atraktiivseid asukohti, seega plaanime veel kindlasti maakonnas laieneda.

Kristel Kitsing
toimetaja

Elanike kriisideks valmisolek on endiselt ebapiisav

Elanike kriisivalmisoleku uuringu tulemusena on Eesti elanike teadmised hädaolukordade osas veidi paranenud – seda nii teadmiste, tegevuste kui ka oskuste osas. Samas on aga Eesti elanikel 7-päeva kriisivarude seis veidi halvenenud. Seega võib öelda, et Eesti elanike valmisolek kriisideks on endiselt ebapiisav.

SÕNUMID ELANIKELE

- Varu koju oma pere jaoks piisav kogus joogivett, ravimeid ja toitu ning arvesta ka koduloomadega. Toitu varudes soeta toiduaineid, mida sööd ka tavaolukorras ning mis ei rikne liiga kiiresti.
- Varu koju taskulamp või patarei toitel lamp, varupatareid, küünlad ja tikud.
- Varu koju piisav kogus sularaha.
- Veendu, et su telefon, arvuti vm nutiseade on tugeva parooliga kaitstud. Võimalusel kasuta 2-astmelist autentimist. Ära ava kahtlaseid linke ega anna oma isikuandmeid ja parooli ei telefoni ega e-kirja teel mitte kellelegi. Kui sul tekib kahtlus, siis teavita politseid.
- Kontrolli, et sõiduautil oleks paak

alati pooltäis.

- Soeta endale patareide, dünamo või päikesepatareidega töötav raadio. Uudiseid ja kriisinfot saad kuulata ka autoraadiost.
- Mõtle läbi, kas Sinu lähedased või tuttavad võivad kriisiolukorras abi vajada ja lepi nendega kokku, kuidas omavahel ühendust hoiate. Arvesta seejuures, et kriisi korral ei pruugi tavapäraseid sidevahendid toimida.
- Koosta loetelu naabri, kogukonna olulisimate isikute ning omavalitsuse ja riigi asjaomastest kontaktandmetest, et saaksid kriisi ajal kiiresti ja tõhusalt tegutseda.
- Hoia akupank alati laetuna, et saaksid vajaduse korral mobiiltelefoni laadida.
- Võimalusel hoia autos mobiiltelefoni laadija, teede atlas, lumelabidas, soe tekk ja taskulamp.
- Kontrolli enda ja oma lähedaste ID-kaardi kehtivust, vajadusel alusta pikendamist.
- Mõtle läbi, kuhu või kelle juurde sa saad minna, kui oma kodus mingil põhjusel olla ei saa (näiteks elektrikatkestus).

Oled sa valmis, kui katkevad elutähtsad teenused?

„Mis saab siis, kui elekter nädal aega ära on?“ pole ilmselt küsimus, millele vähegi tihedamalt asustatud kohas elav Eesti inimene kuigi sageli mõtleks. „Kas ma saan hakkama, kui vett ei ole või kui ma oma kodust mitmeid päevi välja ei saa? Mida teha, kui tekib tulekahju, kuidas anda erinevate õnnetuste korral esmaabi ja kas minu kodu on turvaline?“

Kõigile neile ja veel väga paljudele küsimustele annab vastuse Naiskodukaitse loodud mobiilirakendus „Ole valmis!“, mis on saadaval lisaks eesti keelele ka inglise ja vene keeles.

Ootamatuste eest ei ole keegi meist kaitstud ning iial ei tea, kus oht varitseda võib. Naiskodukaitse on alati hea seisnud selle eest, et tema liikmed oleksid teadlikud ja oskajad ning ei kaotaks ohuolukorras pead. Naiskodukaitse liikmeid koolitatakse nii ohutushoiu kui esmaabi alal, lisaks on nii naiskodukaitsetel endil kui ka kõigil tavakodanikel võimalus ootamatuse kriisiolukorras või väiksemaks õnnetuseks valmis olla, laadides oma nutitelefonile mobiiliäpi „Ole valmis!“. Äpi saab alla laadida kas Play poest, AppStore'ist või Huawei AppGallery'ist ning äppi saab hiljem kasutada ka siis kui interneti juhtumisi pole.

Mobiiliäpi teemad on jagatud nel-

jaks. Esiteks leiab sealt väga palju juhiseid selle kohta, kuidas käituda erinevate ohuolukordade puhul ning kuidas anda endast parim, et vältitavaid õnnetusi sinuga ja sinu kodus ei juhtuks. Näiteks on kergesti leitavad tule-, gaasi- ja veeohutusjuhised ning samuti õpetused, kuidas toimida, kui õnnetus on siiski juhtunud. Kui ilmateenistus annab tormihoiatuse, saab äpist üle vaadata, mida teha tormiks valmistudes ja tormi ajal, kuidas kaitsta ennast ja lähedasi.

Lisaks paljudele tegevusjuhistelet on äpis ära toodud ka kõikvõimalikud telefoninumbriid, kust võib erinevatel puhkudel abi saada ning „Ole valmis!“ äpp võimaldab neile numbritele ka otse äpist helistada. Tõsi, kõik need numbrid on ka väga paljudel erinevatel kodulehtedel olemas, aga kellel on siis kiirel ja äreval hetkel aega mööda kodulehti surfata ja otsida, kust vajaliku numbrit kätte saab.

Kolmas suur osa äpist koosneb erinevatest soovituslikest nimekirjadest, mis võiks kodus olemas olla näiteks selleks, et vähemalt nädal aega ilma kodust väljumata hakkama saada. Praegune kriis on näidanud, et koduste varude täiendamine võib olla kohati raskendatud või võimatu. Kas sina näiteks tead, mida ja kui palju võiks

olla pere 7-päeva toiduvarudes? Kus ja kuidas seda toitu säilitada? Mida võtta kaasa, kui olete sunnitud oma kodust evakueeruma? Mis kuulub ellujäämispakikesse ja millised nõuanded vahendid võiks olla autos? Oma äpis saab ära märkida, millised varud sul juba olemas on ning püüelda selle poole, et iga vajaliku asja juurde tekiks lõpuks linnuke. Ka seda, miks peaks kodus olema patareid töötav raadio või hulk prügikotte ja teipi, saab äpist teada.

Neljanda osa äpist moodustab küberhügieeni alusõppe moodul, mida läbides saad paremad teadmised, kuidas ennast kaitsta küberruumist lähtuvate ohtude ja rünnakute eest.

Kuigi tundub, et äpp juba annabki juhised kõikideks võimalikeks kriisiolukordadeks, arendatakse seda pidevalt edasi ning midagi kasulikku tekib rakendusse alatsa juurde.

Veebruari kesksaaga seisuga on „Ole valmis!“ äpp pea 50 000-s nutiseadmes üle Eesti. Loomulikult on hea telefon välja võtta ja naiskodukaitset äpp lahti teha siis, kui mõni ootamatu olukord käes on ja ei tea mida teha. Aga veel parem on, kui sa tutvud äpiga juba varem ning valmistad ennast ette kõigele, mis juhtuda võib. Ole valmis!

Nele Pernits
naiskodukaitsja

OLE VALMIS!

- > Soovituslike varude loetelu hädaolukorras
- > Käitumisjuhised ohuolukorras
- > Olulised telefoninumbriid

Mõtle samm ette ja alusta äpi kasutamisega juba täna!

112 - hädaabinumber 1247 - riigiinfo telefon 16662 - mürgistusinfo 1220 - perearsti nõuandeliin 1599 - lastearsti nõuandeliin 6123000 - politsei infonumber 9001032 - riigi ilmateenistuse tasuline info +37253019999 - Eesti Välisministeeriumi 24h valvetelefon 1492 - naiste tugiliin 116006 - ohvriabi 1343 - Elektrilevi rikketelefon 116111 - lasteabi

www.olevalmis.ee

Koostöös loome turvalisust

Turvalisuse loomine tähendab meie jaoks ennekõike turvalist keskkonda, et inimestel oleks turvaline arendada meie majandust ning kultuuri, et inimesed saaksid rahuliku südamega õppida, end teostada ja oma perele pühenduda. Turvalisus sünnib koostöös ning vajab igapäevast pingutust ja pühendumist meilt kõigilt.

ÕIGUSKORRAST VALLAS

Numbriliselt saab välja tuua väärted, mida pandi Väike-Maarja vallas mõõdunud aastal toime kokku 351 korral ja mis on võrreldes aasta varasema perioodiga 17 juhtumit rohkem. Nii avaliku korra rikkumise kui ka narkootiliste ja süüthotroopsete ainete seaduse järgi karistatavaid väärted pandi toime mullusest rohkem. Põhiosa väärtedest moodustavad liiklusseaduse rikkumised, mis vähenesid eelmisel aastal 13 rikkumise võrra.

Väheväärtsuslike varavastaseid väärtedusid ehk vargusi pandi 2021. aastal toime vähem.

Piirkonnapolitseinikele andsid tööd

alaealiste süüteo, lähisuhtevägivald ja avalik kord, kuid saime panustada ka ennetustöösse. Alaealiste poolt toime pandud väärtedude arv ei kasvanud, kuid mõõdunud aasta murekohana võib välja tuua ennast kahjustavate ainete tarvitamise ning vandalismi. Kahjuks suurenesid mõõdunud aastal ka alaealiste poolt narkootiliste ainete tarvitamise juhtumid. Siinkohal on suur roll lapsevanematel, kes saavad noortele üle rääkida oskuse öelda ei, sest kohe kindlasti ei tohiks kahjustavaid aineid enda nahal järgi proovida.

Noortega seoses jääb mõõdunud aastast meelde ohtlike esemete kaasas kandmine nii tänaval kui koolis. Siinkohal palume lapsevanematel pöörata suuremat tähelepanu sellele mida nende võsukesed endaga kaasas kannavad. Teinekord on vaja ka selgitada, miks on mingi ese ohtlik ja millised on sellega kaasnevad ohud. Vaatamata koolivägivallaga seotud ennetustöödele peame jätkuvalt rääkima koolikiusamisest ja füüsilisest vägivallast nii tüdrukute kui poiste seas. Tuletame meelde, et igal õpilasel on õigus käia koolis ja tunda

sellest rõõmu. Ühelgi teisel inimesel ei ole õigust kohelda teist inimest halvasti ja mõjutada kellegi tahtmist käia koolis. Tuletame meelde, et abi ja nõu saamiseks on noored oodatud pöörduma tasuta Lastetabi telefonil 116 111. Samuti on võimalik alati laste vahel tekkinud murede korral rääkida lapsevanemal teise osapoole lapsevanemaga. Probleemid on lahendatavad, kasutades viisakat ja austavat suhtlust. Lapsevanemadena saame olla ise eeskujuks oma lastele, et kõigil oleks hea kogukond, kus kasvada ja elada. Vaatamata väljakutsetele saame tunda rõõmu, sest enamus noori hüvitasid enda tekitatud kahjud ja kandsid isiklikult vastutust enda tehtud valede valikute ees. Noorte abistamisel saame kiita head koostööd erinevate osapoolte vahel ning noorte enda tahet käitumist muuta.

Vaimne ja füüsiline vägivald toimub kahjuks ka koduses ja jätkuvalt tuleb tegeleda ka lähisuhtevägivalda juhtumitega. Numbriliselt positiivsena saab 2021 aasta kohta öelda, et lähisuhtevägivalda juhtumeid registreeriti vallas võrreldes aasta varasema perioodiga

20 juhtumit vähem. Vägivalda ei tohi kannatada meist keegi, seepärast märgakem enda ümber toimuvat ja kui näete ebaõiglust, ulatage oma abikäsi või teatage sellest. Selleks soovime pöörduda politsei, või ohvriabitöötaja poole kohe ohvriabi kriisitelefoni 116 006. Hea meel on näha, et järjest rohkem on teatajateks ka naabrid, lähedased ja tuttavad. See näitab, et inimesed on aina teadlikumad ja julgevad vägivaldast teatada.

Raskemate kuritegude osas domineerivad jätkuvalt narkokuriteod, kehaline väärkohtlemine ning narko- ja alkoholijoobes juhid. Lisaks on sagenevad vargused kauplustest, eriti paisuvad selles osas silma Väike-Maarja kauplused.

Positiivsena jääb mõõdunust meelde hea koostöö erinevate asutuste ja Väike-Maarja valla lastekaitsepolitseialistiga. Lisaks saab esile tuua koostöö süütegude heastamiseks kohaliku päästekomando, koolide ja erinevate KOV ametnikega. Vaatamata koroonaviirusest tingitud piirangutele õnnestus viia läbi erinevaid loenguid ja

laagreid nii liikluse kui ka vägivaldaga seotud teemadel.

Lõpetuseks soovikime tänada hea koostöö eest kõiki Väike-Maarja valla elanikke, kel on olnud julgust teavitada politseid õigusrikkumistest. Kogukonna turvalisus algab meist endist ja julgustame siinkohal kõiki inimesi märkama, sekkuma ja korrarikkumistest politseid teavitama – hoiame üheskoos kodukoha turvalisena!

TULE TURVALISUST LOOMA

Rakvere politseijaoskonnas abistavad politseid nende igapäevatoos kokku 46 abipolitseinikku. 2021. aastal liitus Rakvere politseijaoskonnaga abipolitseinike rühmaga kümme abipolitseiniku. Kõige enam vajatakse abipolitseinikke just Väike-Maarja, Viru-Nigula ja Tapa valda. Kõigil kel on huvi ja tahtmine panustada kogukonna turvalisusesse ja astuda abipolitseinikuks, siis lisainfo ja kandideerimistingimused on leitavad veebiaadressilt www.abipolitseinik.ee.

Gea Lepiksoo ja Margo Kukk
Väike-Maarja valla piirkonnapolitseinikud

Rakke kooli direktorina asub tööle Tanel Kümnik

Sel sügisel saab Rakke kool 235-aastaseks. Foto: erakogu

Rakke kool saab peagi uue direktori – 21. juunist töötab selles ametis Tanel Kümnik. Seni on kooliperele igapäevase koolielu korraldamisel abiks valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Deili Matson.

Tanel. Mis oli Su esimene mõte kui tulemustest teada said?

Esimene mõte ei meenuki, kuid mäletan tunnet – rahulolu. Kuna olin otuse kandideerida hoolikalt läbi mõelnud, sealjuures mõistes, et meil on Rakke kooliga teineteisele väga palju pakkuda, seeläbi koos edasi areneda.

Kas Rakke kooli juhtimine oli Sinu jaoks unistus ja siht või pakutud võimalus ja otsus?

Minu jaoks assotsieerub sõna „unistus“ kognitiivsete eesmärkidega elus, mistõttu võib öelda, et Rakke kooli

juhtimine on olnud minu unistuseks. See ametikoht annab mulle võimaluse edasi areneda uute väljakutsetega vastutusrikkamas keskkonnas ning võimaluse kohtuda põnevate inimestega.

Kumb on parem variant, kas see, et direktoriks saab kollektiivis juba tuntud inimene või keegi, kes tuleb väljastpoolt kooli?

Muutused kollektiivis toovad igal juhul kaasa muutused kollektiivi grupiprotsessides, viies kollektiivi konfliktifaasi. Kollektiivis juba tuntud inimese puhul võib määravaks saada selle inimese roll kollektiivis enne direktoriks saamist. Kui see inimene oli eelnevalt kollektiivis autoriteet, siis kindlasti võib olla see eeliseks grupiprotsesside juhtimisel. Kuid inimene väljastpoolt kooli tuleb alati koos „pagasiga“, milles on värsked ideed ning vaatenurgad, andes grupile võimaluse edasi areneda.

Oled pikalt Kiltsi koolis õpetajana töötanud. Mis haridusvaldkonda tõmbab?

Teen tööd, mis ei ole minu jaoks töö.

Kui folklooris kõnelekanne kääneb „Suu- ga teeb suure linna, käega ei tee kärbse pesagi“ väljendab kiitlemist, katteta lubadusi jmt, siis see on õpetajana töötades saanud teise tähenduse. Sõnal on väga suur jõud. Hea sõnaga võib olla eeskujuks ja inspiratsiooniks paljudele noortele, kuid sõna võib teha ka palju kahju. Tunnen, et selles valdkonnas töötades saan mõjutada tulevikku ning muuta keskkonda selliseks, millises ma tahaksin ise elada.

Kas lisaks kooli juhtimisele saab Sind edaspidi ka klassi ees õpetajana seismas näha?

Antud küsimus on suhteliselt resoluutne ning ootab vastust „jah“ või „ei“. Pean oluliseks sõnapidamist ning kokkulepetest kinni pidamist. Kuna tuleviku ennustamisse ma ei usu, siis jätan sellele küsimusele vastamata.

Millised väärtused Sa Kiltsi koolist kaasa võtad?

Mul on hea meel, et olen Kiltsi koolis saanud olla nii õpilase, kui ka õpetaja rollis. Õpilased on vahetunud, õpetajad samuti, kuid püüe leida igas õpilases „see miski“, mis teeb selle õpilase eriliseks ning seda arendada, on säilinud.

Mis on praegu Väike-Maarja valla hariduses suurimad mured, millele Sina saad Rakke kooli direktorina lahendusi pakkuda?

Näen meie vallas suurt potentsiaali koolidevahelises koostöös. Suurepäraseid projekteid nagu värkstuba, erinevad õpilasvõistlused, valla õpetajate mõõduvõtt, samuti koolidevahelised õpilasvahetused – on juba töös, kuid arvan, et kindlasti on veel arenda ning ühisprojekte tulevikus ette võtta.

Konkursikomisjon leidis, et Sinu tulevikuvaade kooli arengust oli parim. Milline see on?

Distantsope, mis esmalt tundus suure väljakutsena, on saanud osaks kooli igapäevatöös. Selle erinevad digivõimalused võimaldavad kvaliteetset haridust ja uusi võimalusi õpetatöö planeerimisel üle Eesti, miks mitte ka rahvusvahelisel tasandil. Direktorina jätkan Rakke koolis digitaalsete võimaluste uurimist ja rakendamist, et käia ajaga kaasas. Nii saab pakkuda õpilastele õpet, mis oleks huvitav ja annaks neile ka edasisel elus konkurentsieelise.

Mida oma uues töökohas suurima väljakutsena näed? Mis kõige keerulisem tundub? Ehk siis mida sa kindlasti ära sooviksid teha, et näiteks kui me aasta pärast siinsamas räägiksime, saaksid Sa öelda, et selle ajaga on nüüd selline asi saavutatud.

Tänapäeva maailmas toimuvad kiired ja ettearvamatud muutused, mistõttu peab ka kool olema valmis muutusteks. Seetõttu on üheks väljakutseks oskuslikult suunata muudatuste juhtimist ja elluviimist, kaasates selleks kogu oma meeskonda. Distantsope tõi endaga kaasa palju uut

ja põnevat, kuid kahjuks suurendas ka õpiraskustega õpilaste arvu. Teise väljakutsena toon välja tugispetsialistide töö tähtsustamist ning õpetajatega ja lastevanematega koostöö suurendamist.

Kas Eesti haridussüsteemis on midagi sellist, mis Sulle muret teeb?

Hoolimata erinevatest programmidest, mis meelitavad noori koostöös ja kaasteeliste toe läbi või juba kogemustega ning ümberõppena teises valdkonnas ennast tõestanud inimesel õpetajaks õppima, teeb mulle muret kvalifitseeritud ja motiveeritud õpetajate juurdekasv.

Kas klassikalisel meetodil õpetamine on aegunud? Välja on pakutud igasuguseid variante e-õppest selleni, et igas aines on õpilased jaotatud tasemele vastavalt.

Kindlasti on ka tänapäeval klassikalisel meetodil oma koht õpetamises, kuid varieerides meetodeid on tunnid huvitavamad ning õpilasi kaasahaaramad.

Kirjelda Rakke kooli kümne aasta pärast. Kuhu tahaksid jõuda?

Rakke kool kümne aasta pärast on koostöine, väärtustades formaalset, mitteformaalset ja informaalset õpet kaasaegses koolimajas, kooli ümbritsevas kooli aias, Rakke alevis, Väike-Maarja vallas, eesmärgistatud väljasõitudel. Samuti ka kodudes, koostöös lastevanematega.

Millised kired Sul väljaspool tööaega on ehk kuidas Sa puhkad?

Väljaspool tööaega veedan palju aega oma perega: käime väljasõitudel, planeerime ja korrastame koduaeda või lihtsalt mängime. Meeldib tegeleda rahvatantsu ja jooksmisega. Sellel aastal oleme tantsuselts Tarapitaga hoogsalt valmistunud meeste tantsupeoks.

Kas tahaksid lõpetuseks veel midagi meie õppijate vanematele, lähedastele või koostööpartneritele öelda?

Minu üks on alati avatud Sulle õpilane, lapsevanem, kogukonnaliige või koostööpartner, kes tahab aidata Rakke koolil saavutada oma eesmärgi. Koos leiame parima lahenduse, kuidas ära kasutada Rakke kooli täit potentsiaali. Arvan, et lennukate mõtete seas on just neid, mille sihtkohaks on Rakke kool ja mida saate just teie aidata ellu viia.

Kristel Kitsing
toimetaja

Karl Ernst von Baeri auks toimus veebiviktoriin

28. veebruaril 1792. a sündis Piibe mõisas meie kõigi aegade silmapaistvaim arsti- ja loodusteadlane, baltisakslane Karl Ernst von Baer. Tänavu möödub tema sünnist 230 aastat.

Oma lapsepõlve veetis ta Laasila ja Piibe mõisas. Järgnesid õpingud Tallinna toomkoolis ja Tartu Ülikooli arstiteaduskonnas. Edasine elukäik viis Baeri pikaks ajaks võõrsile. K. E. Von Baer täiendas end aastatel 1814–1817 Berliini, Viini ja Würzburgi meditsiinasutustes, kuid praktiseerivat arsti temast ei saanud. Ta pettus tolle aja arstiteaduses ja hakkas huvi tundma võrdleva anatoomia vastu.

Kui pea igaüks meist seostab K. E. von Baeri nime imetaja munaraku avastamisega, siis tegelikult oli tema teadustegevus erakordselt laiahaardeline, ulatudes meditsiinist, zooloogiast, embrüoloogiast, entomoloogiast, ornitoloogiast ja ihtüoloogiast bibliograafia, botaanika, klimatoloogia, geomorfoloogia, arheoloogia, etnoloogia ja antropoloogiani.

Meenutamaks kuulsat teadlaste eluteed ja teadussaavutusi korraldas Rakke haridusselts valla põhikooli õpilastele veebiviktoriini. Kokku osales 83

Karl Ernst von Baer.
Foto: Vikipeedia

õpilast Kiltsi, Rakke ja Väike-Maarja koolidest. Küsimused ei olnud kergete killast, vastamisel tuli otsida abi veebist. Viktoriini küsimused ja õiged vastused on leitavad Rakke haridusseltsi Facebooki lehel. Kõige edukamalt vastasid kolm Kiltsi kooli õpilast: Kaarel Elmik, Laura Hiilaid, Linell Lusmägi, kõigil võrdselt 21 punkti. Järgnes Ketlin Veia Väike-Maarjast (20 punkti) ja Robin Sepa Rak-

kest (19 punkti). Nead saavad Rakke haridusseltsilt ka väikese auhinna.

Keegi vastajatest maksimumpunkte ei saanud. See on ka mõistetav, sest tõenäoliselt nappis vastajatel nii aega kui taustateadmisi. Siiski teeb nukraks asjaolu, et Baeri lapsepõlve seostatakse vaid Laasila mõisaga, samas kui 7aastane Baer toodi tagasi Piipe ja siin leidsid aset nii mõnedki tema edasised elukäiku mõjutavad sündmused. Seda, et Baer veetis esimesed eluaastad Laasilas, on kerge veebist leida, sh valla veebilehelt, aga Piibe kohta info puudub. Piibe mõisa eluga oli Baer kursis ka võõrsil viibides. Peterburi-eluperioodil tihenesid oluliselt tema sidemed kodumaaga, ta soovitas korrapäraselt oma kodumõisas Piibel.

Viktoriiniküsimused ei olnud seotud siiski üksnes Baeriga. On huvitav märkida, et praeguse Väike-Maarja valla territooriumil elas või tegutses samal ajajärgul (19. sajandi keskpaik) kogunisti viis suurmeest: Friedrich Benjamin Graf von Lütke, Adam Johann von Krusenstern, Karl Ernst von Bear, Ferdinand Friedrich

Georg Ludwig von Wrangwell ja Friedrich Georg Wilhelm von Struve. Samuti olid need viis meest Vene geograafiaseltsi rajajate hulgas. Mõningate allikate kohaselt koondusid sellesse seltsi tolleaegse Venemaa kõige helgemad pead.

Viktoriini viimases küsimuses tahtsimegi teada, mis on kõigil neil meestel ühist. Vaid kaks õpilast – Sandra Veelmaa (Rakkest) ja Stever Kudi (Väike-Maarjast) – olid üles leidnud fakti geograafiaseltsi asutajate kohta. Leiti ka teisi seoseid ja kindlasti said punkti need, kes tõid esile nende meeste seotuse Lääne-Virumaaga, kuid korrektset vastust seotusest Väike-Maarja vallaga ei tulnud.

Aitäh kõigile vastajatele ja õpetajatele, kes aitasid viktoriini läbi viia.

Käesoleva artikli koostamisel on kasutatud Raik-Hiio Mikelsaare artiklit „225 aastat Karl Ernst von Baeri sünnist, ja tema teaduspärandi väärtustamine Eestis“ ning Baeri elulugu Eesti Maaülikooli teadusloo uurimise keskuse veebilehelt.

Malle Mattisen
Rakke haridusselts

Wiedemanni keeleauhinna pälvis Eesti keeletehnoloogia rajaja Mare Koit

Valitsus otsustas määrata 2022. aasta riigi F. J. Wiedemanni keeleauhinna Mare Koidule (pildil) silmapaistva tegevuse eest Eesti keeletehnoloogia ja arvutilingvistika rajaja ning arendajana.

Haridus- ja teadusminister Liina Kersna õnnitles ja tänas laureaati. „Mare Koit on esimene keeletehnoloogia professor Eestis ning ta on jätkuvalt valdkonnas üks mõjukamaid kujundajaid,“ ütles Kersna. „Tänu Mare Koidu selgele visioonile ning katkematule tööle nii teadlase kui ka õppejõuna on Eesti keeletehnoloogia ka rahvusvahelises võrdluses väga kõrgel tasemel.“

Mare Koit on teadlasena pühendunud tehisintellekti arendamisele, tagades kõik vajaliku selleks, et me saaksime arvutitega suhelda loomulikus eesti keeles. Ta on oskuslikult ühendanud esmapilgul nii kauged erialad, nagu keeleteadus ja informaatika, ning loonud Eestisse hästi aktiivselt tegutseva keeletehnoloogia koolkonna. Ta on juhendanud arvukalt keeletehnoloogia alaseid väitekirju ja inspireerinud üliõpilasi, kes nüüd omakorda Eesti keeletehnoloogia valdkonda aktiivselt ja edukalt edasi viivad.

Mare Koit on valdkonda suunanud ja juhtinud katkematult ning osavalt, uuemaid suundi järgides ning noortele kolleegidele rahvusvahelisi võimalusi avades. Wiedemanni keeleauhind anti laureaadile üle riigipreemiade aktusel 23. veebruaril. Preemia suurus on 65 000 eurot. F. J. Wiedemanni keeleauhind määratakse igal aastal ühele isikule väljapaistvate teenete eest eesti keele uurimisel, korraldamisel, õpetamisel, propageerimisel või kasutamisel. Aasta tagasi määrati Wiedemanni keeleauhind Jüri Viikbergile, esimesena sai selle 1989. aastal Henn Saari.

Foto: Tartu Ülikool

Mida Väike-Maarja õpilased uurivad ja loovad?

Väike-Maarja gümnaasiumis valmivad igal aastal põnevad ja omanäolised loovtööd, praktilised tööd ja uurimistööd: 8. klassis uurimistööd ja loovtööd ning 11. klassis uurimistööd ja praktilised tööd. Õpilasel on koolist juhendaja, koostada tuleb kindlasti ka kirjalik osa ning lõpuks komisjoni ees oma tööd kaitsta. Töö on vajalik põhikooli või gümnaasiumi lõpetamiseks.

„Need annavad õpilastele võimaluse oma huvidest lähtuvalt end proovile panna,“ sõnas direktor Marje Eelmaa.

Käesoleval kooliaastal korraldatakse näiteks korvpallivõistlusi, ohutusnädalat, koostatakse filme Äntu matkarajast või kooli olümpiamängudest, valmistatakse pitsasid, juuksuri töölauda, istepinke või ukulelet, restaureeritakse mootorratast, uuritakse oma juuri, õpilaskodu ajalugu, Väike-Maarja poliitseijaoskonna ajalugu, õpilaste vaimset tervist, teadlikkust UV kiirgusest või investeerimistest, vee tarbimist, koolirõõmu, tervislikke harjumusi, liikluskäitumist, koostatakse kokaraamatut, ulmeromaani, luuleraamatut, hiphop stiilis laulu ja kooliajalehte, matemaatilisi teste.

Neist töödest on välja kasvanud ka Väike-Maarja valla aasta tegu 2021 – Elis Mätase „Etnograafilise ülevaate „Vanad asjad Tisleri talus“ digitaliseerimine“.

8. klassi loovtööna valminud virtuaalne mälumäng ootab kõiki teadmisi proovile panema

Küllap on mitmedki sotsiaalmeedias aktiivsed inimesed sattunud veebruaris mängima virtuaalset mälumängu. Nimelt löid loovtöö raames 8. klassi noormehed populaarseks osutunud virtuaalse mälumängu „Kultuuriline mäluretk Väike-Maarja vallas“.

Selle autorid on Andreas Rotka ja Astor Argos, juhendajaks on õpetaja Kristi Põdra. Poiste sõnul oli eesmärgiks luua mälumäng, mis annaks üle-

vaate Väike-Maarja valla ajaloolistest vaatamisväärsustest ja tuntuimatest isikutest. Autorid ütlesid, et nad soovisid ise rohkem teada saada, neid mõlemat huvitab ajalugu, samuti tahtsid nad virtuaalse mängu koostamise kogemust.

Tähelepanuväärne on, et 8. klassi noored ei piirdunud internetist leitava materjaliga, vaid külastasid ja pildistasid ise kõiki mälumängus käsitletud objekte ja kohti. Poisid koostasid 30 informatiivset valikvastustega küsimust ning illustreerisid need värske fotodega.

Mida Sa tead näiteks Simuna allikast, Väike-Maarja kirikust või Rohu raketibaasist? Pane oma teadmised proovile lisatud QR-koodi abil või aadressil bit.ly/Maluretk.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Kelgukoerad. Foto: Ly Ipsberg

Algklasside õpilastel olid külas kelgukoerad – võimalus avanes tänu 11. klassi praktilisele tööle

T eispäeval, 8. veebruaril toimus Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside maja hoovis talispordipäev, kust võtsid osa 1.–4. klassi õpilased. Õpilased liikusid paralleelklasside kaupa ühest tegevuse punktist teise. Kokku oli ettevalmistatud neli tegevuspunkti: laptuu, teatevõistlused, tantsuõpetus ja tutvumine kelgukoertega. Igas punktis oli tegevust läbi viiv õpetaja – laptuud korraldas Marje Eelmaa, teatevõistlust viisid läbi Raiko Ramul ja Sander Ramul, tantsuõpetust korraldas Egne Liivalaid. Minu vastutada olid kelgukoerad. 11. klassi praktilise tööna uurin ma kelgukoeri. Milliste tööomadustega nad on, milline on nende koerte iseloom, kuidas neid kasvatatakse ja aretatakse. Samuti on minu töö eesmärgiks tutvustada seda tõugu algklassiõpilastele ning juhtida tähelepanu koera kui lemmikloomavõtmisel vastutusele, mida toob kaasa koera võtmine, eriti kelgukoera, kes on väga energiline töökoer. Tali-

spordipäevale õpilastele Siberi haskisid (husky) tutvustama kutsusin Kreekness Racing Huskies kenneli. Kenneli omanik Margus Harak tutvustas õpilastele Siberi haskisid ja näitas varustust, mida kasutatakse, kui koerad kelku veavad. Kaasa oli ta võtnud kaks imearmsat haskit: Frida, kes oli 5-aastane emane koer, ja tema õepoja Yukoni, kes oli alles 9-kuune. Päev sujus tujuküllaselt, lastele väga meeldis koertega tutvuda, neid paitada, sügada ja koertelt musi saada. Samuti said mõned lapsed koertele kala pakkuda. Tänu kotil külalistele aitas täita Rotaks-R OÜ.

Suur aitäh Väike-Maarja gümnaasiumile, et võimaldasite mul osaleda talispordipäeva korralduses, külalistele Kreekness Racing Huskies kennelile, sponsorile Rotaks-R OÜ-le ning kõikidele osalejatele.

Lilli-Ly Hiilaid
Väike-Maarja gümnaasiumi 11. klassi õpilane

V äike-Maarja gümnaasiumis tegutsevad sel õppeaastal üks õpilasfirma ja mitu minifirmat.

Õpilasfirma ÕF Holy Slice on viimaste kuudega kohalikele juba tuttavaks saanud pitsafirma. Seda peavad 11. klassi noormehed Joosep Eesmäe, Markus Masing ja Romet Kroll. Õpilasfirma on ühtlasi nende 11. klassi praktiline töö, mille kaitsmine toimub maikuu. Pitsade küpsetamisega tegelevad nad nädalavahetustel Porkunis, kuid vaba graafikuga. Kliendid helistavad neile, esitavad tellimuse ja lähevad pitsadele kokkulepitul ajal Porkunisse järele. Valikus on viit erinevat sorti pitsasid. Õpilasfirma on registreeritud Junior Achievement Eesti veebikeskkonnas. Tänu Lääne-Viru Arenduskeskuse korraldatud koolitustele on noormehed saanud osaleda erinevatel koolitustel, nagu raamatupidamine, äriidee väljamõtlemine, turundus, toiduainete käitlemine.

Infot, millal pitsasid tellida saab, jagavad nad sotsiaalmeedias (Facebookis ÕF Holy Slice ja Instagramis hoolyslice).

Lisaks õpilasfirmale tegutsevad Väike-Maarja koolis ka minifirmad. 7. klassidel on õppekavas ettenähtud ettevõtluse tunnid ja tundide raames loovad õpilased minifirmad. 7. a klassi õpilaste minifirmad tegutsesid jõulude ajal – müües peamiselt Väike-Maarja keskväljakul toimunud laadal. Nüüd on minifirmad (MF) loonud 7.b klassi õpilased: MF Saviköök, MF Maitsete paradiis, MF Pagari pomm, MF Maitsvad toidud. Põhiliselt valmistavad minifirmad erinevaid maiustusi, MF Saviköök ka savist kruuse, kausse, aluseid. Minifirmad osalesid koolis sõbrapäeval toimunud laadal. Järgmine laad, kus minifirmad osalevad, on 23. aprillil Rakveres Põhjakeskuses toimuv õpilaste ja minifirmade kevadlaad.

Õpilaste firmad tegutsevad õppeaasta lõpuni.

Anneli Kütt ja Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Osta Väike-Maarja õpilaste firmadelt pitsat ja maiustusi

ÕF Holy Slice: Fotol on Markus Masing ja Joosep Eesmäe pitsasid valmistamas. Foto: Marili Kiisk

Sõbrapäeva laad. Foto: Helina Lük

Väike-Maarja gümnaasiumi abiturient Merily Tambik kaitses uurimistööd teemal “Eesti politsei taasloomine ja taasloodud Väike-Maarja politsei jaoskonna ajalugu läbi endiste politseiametnike mälestuste”.

Merilyt ajendas selleks huvi politseiniku ameti vastu. Töös käsitles ta kogu Eesti politsei ajalugu ja taasloomist ning Väike-Maarja politseijaoskonna ajalugu läbi endiste politseiametnike mälestuste. Merily juhendajaks oli õpetaja ja endine noorsoopolitseinik Merle Kiigemaa.

Endised Väike-Maarja Politseijaoskonna politseijuhid Heimar Lepiksoo, Anti Aosaar ja Jaanus Mätas, konstaabel Kalev Valdmets, noorsoopolitseinik Merle Kiigemaa ning piirkonnas pikki aastaid töötanud kriminaalpolitseinik Mait Ever meenutasid intervjuudes Väike-Maarja politseijaoskonna algusaastaid, enda tööleasumist ja väljaõpet, politseijaoskonna hooneid, hõlmataavaid piirkondi, varustust, riidet, kasutatavaid autosid, eredamaid mälestusi.

Uurimistöö jääb kõigile huvilistele tutvumiseks Väike-Maarja muuseumisse.

Heimar Lepiksoo meenutas 1990ndaid: „Algusaastatel ei peetud politseist väga lugu, sest see oli inimestele uus asi. Politseid ei kardetud nii, nagu kunagi miilitsat kardeti. Hetkeolukorraga võrreldes peeti peale taasloomist politseid pigem karistusorganiks ning korra tagamine saavutati läbi hirmu külvamise.”

Heimar Lepiksoo jutustas jaoskonna hoonetest: „Algselt oli piirkonnapolitseinik praeguses Kotli majas, kuid poole aasta pärast kolisime praegusesse Väike-Maarja Tervisekeskuse majja. Algselt oli hoones kasutusel ainult alumine korrus. Hoone oli räämas ja maja teisel korrusel elas perekond. Esimesel korrusel saime enda käsutusse kaks suuremat tuba, millest ühes asus korrapidamise ruum ning ühe väiksema ruumi, kus oli minu ja Madise (Niine-metsa) kabinet ning kaks kongi. Kuna hoones oli sees ainult üks ahi, siis ostis kohalik piimakombinaat majja elektriradikad. Antaates tegi valla rahade eest maja mõlemal korrusel remondi ja ehitati juurde veel üks kinnipidamisruum. Kaks kinnipidamisruumi olid juba enne 1991. aastat sinna sisse ehitatud. Kinnipidamisruumis hoiti inimest kuni kainenemiseni või seni, kuni toimetati edasi Rakverre. Alumisel korrusel eraldati seinaga saal ja korrapidamisruum. Lisaks muudeti korrapidamisruumi sisenemise asukohta ning tekitati seinaknaava klientidega suhtlemiseks. Jaoskonna teisel korrusel tehti remondi käigus korda kõik 6 ruumi. Ühest sai minu kabinet, ühte kolis sisse valvekeskus (sealsed töötajad olid seotud

Väike-Maarja Politseijaoskonna isikkoosseis 1990ndate algusaastail. Foto: Heimar Lepiksoo erakogust

Vasikad, hobune ja lendav vilkur – Väike-Maarja endised politseinikud meenutavad

turvafirmaga ning hoidsid silma peal valve all olevatel ettevõtetel ning andsid tekkinud häiretest teada politseile). Teisele korrusele sai kabineti ka noorsoopolitseinik. Kahte ülejäänud ruumi kasutati vastavalt vajadusele.”

Anti Aosaar meenutas oma tööleasumise aegu: „Ma mäletan, kui ma esimesel tööpäeval tööle läksin, olid politseimajal kõik aknaklaasid puruks löödud, välja arvatud üks väike ruut. Minu esimeseks tööülesandeks saigi akende lõhkuja väljaselgitamine.”

Heimar Lepiksoo rääkis politsei tollasest riitusest: „1991. a juunis sain ma vormiriietuse, mis koosnes ainult pluusist ja pükstest, müts sellel hetkel puudus. Pluusid olid Ameerika humanitaarabi omad. Vormid pidime tegema ise enda kuu järgi. Vormid on läbi aegade väga palju muutunud. Politsei vormiriietus on olnud läbi aegade tu-

medates – sinistes ja hallides – toonides, kuid oli ka unikaalne, 1990. aastate alguses kasutusel olnud kõrgemate politseiametnike punane vorm, mis oli kasutusel suhteliselt lühikest aega ja mida teadaolevalt on Eestis järgi ainult 4 tükki. Ka mina olen kandnud seda vormi. Ühe enda paraadvormidest olen annetanud Väike-Maarja Muuseumile.”

Anti Aosaar meenutas kasutada olnud varustust: „Tulirelvana oli algusest peale Makarov, kuid igapäevasesse varustusse kuulusid kumminui, gaas ja käeraud. Kiiruse mõõtevahendeid ei olnud algusaastatel olemas. Meil oli Väike-Maarja lähistel välja mõõdetud mingi teelõik, mida kasutati kiiruse mõõtmiseks, s.t., et teati teelõigu pikkust, mõõdeti stopperiga aega ning saadigi teada, kui kiiresti auto selle tee läbib. Seejärel vaadati vastavast tabelist keskmine kiirus. See kõik oli

90ndate alguses. Mõned aastad hiljem osteti Laekvere valla poolt meile üks radar, mida said ka patrullid kasutada. Isikute ja autode kontrollimiseks kasutati korrapidajate abi, sest nemad said lauaarvutites olevatest programmidest infot vaadata. Autodesse tulid arvutid umbes 2000. aastate keskel.”

Anti Aosaar meenutas: „Sõitsime pimedal ajal kahe politseiautoga sündmuskohale ja kiirused olid üpris suured. Mina sõitsin tagumise autoga. Sellel ajal käisid veel politseiautodel katusel magnetiga vilkurid. Kui meist eespool sõitev auto kurvi võttis, siis järsku nägime, kuidas töötav sinine vilkur metsa alla lendas. Meie esimene mõte oli, et auto pani teelt välja metsa, kuid selgus, et suurel kiirusel kurvi võttes lendas vilkur auto katuselt ära ning maandus metsas, auto jäi õnneks teele ja meie saime kõik hea kõhutäie

naerda.”

Mait Ever jagas põnevaid mälestusi: „Kummalisi seiku meenub ka. Kasvõi see, kuidas kaks meest hobusega Simunas poevargil käisid. See oli vist 1994. aasta talvel, kui poe omanik poes valvas ja tõenäoliselt magas, sest samal ajal tassiti pood tühjaks. Omanik ärkas alles siis, kui tal külm hakkas ja teatas sissemurdmisest. Alguses ajasime (Elmo) Vagulaga jälgi, aga meil oli VAZ 2108 ja sellega ikka ei läinud lumisele põllule, kus mehed hoburakendiga kimasid. (Jaak) Sepajõe tuli Väike-Maarjast jaoskonna UAZ-iga ja sõitis põllul jälgi mööda järgi ja andis raadio teel teada. Nii jõudsim Kissa parki, sealt leidsime saaniga hobuse, kes oli üleni vahus, saan oli varustatud kraami täis. Mehed olid ära jooksnud. Ühed jäljed läksid tee peale ja kadusid ära, aga teised võsasse. Panime Sepajõega jälgi mööda järgi, mees lidus ees. Meil olid taskulambid, aga tema pidi pimedas võsas jooksmas ja ta võttis ikka mitu puud vist hooga maha, enne kui ta kätte saime. Tal oli nägu ikka täitsa katki okstest. Sepajõe viis mehe jaoskonda, meie Vagulaga hakkasime teist meest otsima. Too oli juba peaaegu Simunasse jõudnud, aga ega ta ei saanud üldse aru, kus ta asub. Laekvere ristas enne Simunat hääletas üks lumi-kogu meie autot (see oli kollane). Pidasime kinni ja pakkusime lahkelt talte küüti. Ta oli nii küpse, et ei saanud millegi aru. Alles siis, kui jaoskonna hoovile keerasime, sai pihta, et oli valet autot hääletanud ja asi on hapu. Järgmisel päeval sõitsime Sepajõega UAZ-iga mööda põldu ja korjasime saanilt maha kukkunud kraami kokku.”

Jaanus Mätas meenutas eriskummalist lugu: „Olin ükskord oma kolleegiga peatanud sõiduki, mille juht oli joobes. Kuna sellel juhil ei olnud kedagi, keda järgi kutsuda, siis otsustasime toimetada selle auto Väike-Maarja politseijaoskonna parklasse. Mina sõitsin meie patrullautoga ning minu kolleeg Margus Kruut võttis roolijoodiku auto. Poole tee peal kuulis kolleeg, nagu keegi oleks tagaistmel imelikult hingeldanud. Alguses ei pööranud ta sellele tähelepanu, kuid järsku tundis ta, nagu keegi oleks oma märja ninaga ta kaela vastu läinud. Peatas siis auto, et vaadata, mis see siis on. Selgus, et tagaistmel olid kaks vasikat, mille autoomanik oli kusagilt varastanud. Kuna vasikad tahtsid süüa ja sirutada, siis viisime nad Liivi parki ja sidusime nõõridega puu külge. Järgmisel päeval hakkasime otsima, kust need vasikad varastatud olid. Õnneks saime nad omanikule tagastatud.”

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Noorsoopolitseinik Merle Kiigemaa Foto: Merle Kiigemaa erakogust

Juhtivkonstaabel Heimar Lepiksoo 2. aprill 2004. Foto: Heimar Lepiksoo erakogust

Koolipere austust avaldama neile, kes Eestimaale vabaduse kätte võitlesid. Foto: Triinu Pohlak

Sünnipäev, sõda, sõltuvus, taandareng ja sündmused Simuna koolis

On tuisuse ja lumise veebruarikuu lõpp. Kõikjal on mehekõrgused või kõrgemadki lumehanged. Just sellisest talvest me ju unistasimegi. Ometigi kui päikesed rõõmsad kiired pilveserva tagant välja poevad, maalivad nad Eestimaa looduse kirkalt sini-must-valgeks. Ja panevad räästad tilkuma ning koolimaja päikesepoosel küljel hakkab juba mururiba paistma. Linnukesed säutsuvad rõõmsalt ning juba aimub peagi saabuvat kevadet. Koos uhkusega eestluse ja meie riigi iseseisvuse üle langeb 24. veebruari hommikul must mure üle Eesti rahva Ukrainas lahvatunud sõjakolemuste pärast. Uskumatu, kuidas ikka on tänapäeval võimalik, et üks väike kuri mees võib oma suva järgi tappa ja lagastada ning hirmu ja hävingut külvata. Mina usun, et selle saaga lõpp on õnnelik, kuid raskusteks peame olema valmis ka meie siin pikikeses Eestis.

24. veebruari hommikul tundsin sügavat kurbust Ukraina pärast, tugevat viha Putini vastu, ja samas püüdsin iga ihurakuga nautida seda mõnusat elu, mis meil praegu on. Koolimaja on soe, valge ja puhas. Lõunaks pakutakse maitsvat ja tervislikku toitu. Bussid sõidutavad lapsi kooli ja koju. Kooli töötajatel on mõnused ja ilusad autod, mis aitavad neil tööl käia. Teed on hästi hooldatud. Meil on seljas moekad riided, me saame käia kinos, teatris, restoranis. Meil on võimalus minna poodi ja osta sealt mida hing ihaldab. Arstiabi on väga hea ja kättesaadav. Elu on nagu lill. Kuigi tavapäraselt me seda ei märka ja kipume ikka virisema... Äkki selle koletu sõja taustal oskame väärtustada ja olla rohkem tänuilud selle eest, mis siin ilmas head on. Nii ilus oli vaadata rahva kogunemist Ukraina toetuseks Vabaduse väljakul. Mure ukrainlaste pärast on eestlased taas kokku liitnud ja ühiskonnasisesed koroonavastuolud varjutanud.

Veebruari lõpus võtab eestlane kapist välja rahvariided ja rahvussümboolika, klopib neilt tolmua maha, meisterdab kiluvõileibu ja teeb täidetud mune, rüüpab sinna juurde kama ja tunneb mõnu, et elab just siin Läänemere kaldal tuulte tallermaal. Pidu on põhjust pidada, sest Eesti rahvast on tituleeritud maailma targemaks rahvaks. Samuti oleme me laulu- ja spordirahvas. Alles me istusime telerite ees ja elasime kaasa olümpiamängudel võistelnud talisportlastele. 20. veebruaril oli Tartu maraton – tõeliselt suur suusapidu. Neid ülevaid hetki ei oleks sellisel kujul, kui poleks Eesti Vabariiki, kus saame vabalt elada ja teha vabalt neid asju, mis meile meeldivad.

Eestimaa sünnipäeva puhul peetakse palju tähtsaid kõnesid.

Kõik tähtsad kõned enamasti sisaldavad sõnu: innovaatiline, tehnoloogiline, jätkusuutlik, majanduskasv, kiire areng, rohepööre jne.

Kui kõik see eelpool nimetatud ilu-

Rahvamajas olid lauad saanud selga piduliku rüü. Foto: Triinu Pohlak

sate ja tarkade sõnadega areng samal kiirusel edasi toimub, siis kihutame me helikiirusel või veelgi rutem otse hukule vastu. Selleks, et maailm ja väike Eesti edasi saaksid kesta, ja, meie oma kodumaa sünnipäev ka edaspidi saaksime tähistada, on vaja taandarengut. Mitte, et me kohe täna pärastlõunal end karunahasse mässiksime ja haokubust lõkkel oma kodukoopa ees õhtueinet küpsetama peaksime, kuid suuna võiks juba sinnapoole võtta.

Heaoluks on vajalik pingutus. Nii vaimne kui füüsiline. Inimene peab pingutama igal päeval natukene ja järgmisel päeval natukene rohkem. Elu on praegu liiga mugav, mõnus ning igav. Tänu autosõidule hakkavad jalalihased kärbuma. Tänu arvutitele on kadumas oskus käsikirjas kirjutada, tänu filmidele ja reisisimivõimalustele on kadumas lugemisoskus. Ühtpidi on see kangesti innovaatiline – teisalt aga... kujutage ette kui ühel heal päeval läheb elekter koos internetiga ära ja ei tulegi tagasi. Kriisikomisjonist ja hädaolukorra plaanist on veidikeseks abi, aga see inimkonda ei päästa. On tarvis tugevat ja oludega kohanevat inimest – kes ei hädalda, ei virise, ja suudab oma peaga mõelda tarku mõtteid!

Kõigepealt on tarvis alustada liikumisest. Jalgsi, rattaga või suuskadega, aerupaadiga, tõukekelguga – vahendeid on. Koolide õppekavad tuleks üles ehitada nii, et oluline osa oleks vanade tarkuste taasavastamisel. Missugustest materjalidest on koolis ehitada maja nii, et see kestaks vähemalt kolmsada aastat? Kuidas ehitada auto, mis ei saastaks õhku ja kestaks mõningase putitamise 50 aastat? Kuidas toota rõivaid, mis teeniksid oma kandjaid vähemalt kümme aastat? Kuidas pakkida piim ja õlu klaaspudelisse nii, et seda pudelit oleks võimalik kasutada veel ja veel, ikka samal otstarbel, ilma ümber töötlemata? Kuidas jõuda nii kaugele, et panna piir meele tule tarbimisele? Teadlased muretsevad, et maailma tabab varsti toidupuudus. Samas kui

vaadata, kui palju on ilmas ülekaalulisi inimesi, siis poole väiksem toidukogus ei oleks sugugi nälg vaid hoopis tervislik toimumine.

Tänapäeva koolinoorte käes on maailma ja meie armsa kodumaa kestmajäämise hoovald. Taandarengus võib peituda tuleviku edu võti. Saame tugevaks ja sitkeks oma keha, armastades liikumist ja kehalise kasvatuse tunde ning siis on ka aju erk, et võtta vastu ammu unustatud vana ja kombineerida seda uuega.

ALLJÄRGNEVALT LOETELU MIDA KOO LIRAHVAS VEEBRUARIKUUS TEGI:

1. veebruaril toimus eesti keele olümpiaad. Osalesid Gerdda Kägu, Jannette Mattisen, Kaidi Kraav ja Iiti Lota Maasik. Õpilasi juhendas õpetaja Siiri Kanarbik.

8. veebruaril osalesid meie õpilased U14 ja U16 kergejõustiku meistrivõistlustel. Siret Kaasik saavutas kaugushüppes 2. koha, kõrgushüppes 4. koha, 60 meetri jooksus ja kuulitõukes 5. koha. Tublilt esindas kooli ka Annaliisa Hiitamm.

9. veebruaril toimusid Lääne-Virumaa U12 meistrivõistlused. Kertu Kaasik saavutas kuulitõukes 1. koha, 60 m jooksus 3. koha, kaugushüppes 4. koha, 60 m tõkkejooksus 9. koha. Õpilaste heade tulemuste taga seisavad lapsed ise ja nende tubli õpetaja Anna Liisa Männi.

10. veebruaril toimus järjekordne liikumisvahetund. Tore ettevõtmine ja torisejad jääb aina vähemaks.

11. veebruaril viis Tartu tähetorn läbi veebitunnid 3., 4., 5., ja 6. klassile.

14. veebruaril tähistasime sõbrapäeva. 7. klass korraldas sõbrapäevaposti ja tegi ülesandeks riietuda kooliperel punasesse või roosasse. Päevale lisas särtsu 4. klassi korraldatud kohvik, mis osutus koolirahva seas ülimalt populaarseks.

15. veebruaril sõitsid 4. klassi õpilased koos õpetaja Triinu Pohlakuga värkstoppa. Seekord töötati pakendi-

laboris. Samal päeval toimus ka piirkondlik geograafiaolümpiaad. Osalesid Kaidi Kraav, Gerdda Kägu ja Rainer Sökk. Õpilasi juhendas õpetaja Elle Alber.

18. veebruaril matkasid 4. klass õpilased koos klassijuhataja Jaana Palmis-toga talvise looduses.

21. veebruaril pidasime vastlapäeva. Üritus toimus Sandra Rubizovi loovtöö raames ja oli üles ehitatud karusellivõistlusena. Kuna Simuna kandis linakasvatusega ei tegeleta, siis ei olnud ka põhirõhk asetatud kõige pikemale liule, vaid ikka liikumisele ja värskes õhus lustimisele.

22. veebruaril toimus Rakveres kiirjooksupäev. Oma vanuseklassis olid meie õpilaste tulemused järgmised: Kert Karm 1. koht, Annaliisa Hiitamm 2. koht, Aliise Kull 3. koht.

23. veebruaril tähistasime Eesti Vabariigi 104. sünnipäeva. See oli päris keeruline, sest mitu ürituse organiseerimise tegelemise pidanud inimest olid haigevoodis, aga tehtud see siiski sai ja minu meelest mitte halvasti. Kõigepealt liikus koolipere traditsioonilises rongkäigus vabadussõja ausamba juurde, et avaldada seal austust nendele, kes meie tarvis Eestimaale vabaduse kätte võitlesid. Vallavolikogu esimees Hans Kruusamägi pidas sütitava kõne ja kirikuõpetaja Enn Salveste õnnistas meie vabadust ja kooliperet. Edasi liikusime rahvamajja, kus olid kaetud lauad pidulike suupistetega ja meid ootas ennast pingutussõltlaseks nimetav fantastiline spordimees Väino Stoltzen. Usun, et tema jutt enda sporditegemisest, oma tulemustest nii kodumaal kui maailmas, ja noorte treenimisest, toob nii mõnegi õpilase spordi juurde. Muusika-

lisi vahepalu pakkusid õpetaja Angela laululapsed ja õpetaja Lembitu juhendatud koolitöötajate ansambel ning hõbehäälne Helena Üidik. Päeva juhtis Joosep Viiksaar.

Õpetaja Siiri Kanarbik annab lühilevaate teatri ühiskülastusest:

27. veebruaril külastas Simuna koolipere Vanemuise etendust „Vennad Lõvisüdamed“. Praegusest koletust naaberriigi rünnakust Ukrainale, tahaks tsiteerida raamatust katkendit:

„Aga ma ei suuda ju kedagi tappa,“ väitis Joonatan. „Sa tead seda väga hästi, Orvar!“ „Isegi siis, kui su enda elu on mängus?“ küsis Orvar. „Ei, isegi siis mitte,“ vastas Joonatan. Seda ei suutnud mõista ei Orvar ega isegi Mattias. „Kui kõik oleksid nagu sina,“ ütles Orvar, „siis valitseks kurjus ju igavesti!“ Kuid selle peale ütlesin mina, et kui kõik oleks nagu Joonatan, poleks mingit kurjust üldse olemaski.“

Meie väikesed ja suured vaatjad said kaasa elada Nangijaalas toimuvale värvikale põnevusloole Kibuvitsaoru vabastamisest kurja türanni Tengili rõhumise alt, mõelda, kui oluline on nii väikesele kui suurele tingimusteta sõprus ning kui habras võib olla elu.

Oli hingekosutav pühapäeva pärastlõuna heade mõtete linnas.

Aitäh omavalitsusele ja kooli juhtkonnale, kes õpilastele meeldejääva väljasõidu võimaldas.

Nii see veebruarikuu läbi saigi.

Kaja Põldmaa
Simuna kooli direktor

Väino Stoltzen
innustamas
koolinoori
spordiga
tegelema.
Foto:
Triinu Pohlak

Korüfee populariseerib koduõuel trummimängu

Ilmselt oleme omal moel saanud kõik kogeda meie kodumaa „tillukesest“ suurusest tulenevaid iseärasusi. Üks eripära on kindlasti see, et kõik tunnevad kõiki, keegi teab ikka kedagi, keda mina tean jne. Samast ilmnevusest tulenevalt on ka väikese rahvuse tipud lihtrahvale palju lähemal kui suurtes ühiskondades. On ju üsna tavaline, et meie koolides käivad esinemas oma ala tõelised tegijad, armastatud lauljad, kirjanikud, sportlased, näitlejad jne. Rakke kool ei ole selles osas erand ning aastate jooksul on meie majast läbi käinud palju erinevate valdkondade eliiti. See on tore ja iga järjekordse külalise puhul loodan ikka, et õpilased osakavad seda hinnata. Soovin oma sissejuhatusega jõuda selleni, et ka hetkeperioodil on projekti raames lisaks Joel Ostratile väisasas Rakke kooli veel üks eesti mõistes (kõige paremas tähenduses) staar: trummar Reigo Ahven. Eesmärgiks ikka populariseerida kõike seda, mis seondub trummide ja trummimänguga.

Põhjus, miks just mina sellest kirjutan on see, et märtsikuus täitub täpselt üks aasta päevast (17. märts 2021), kui võtsin ka ise trummipulgad kätte ja alustasin iseseisvat õpet. Parim otsus viimastel aegadel minu elus! See tegevus on ühtaegu kirglik, aga ka meditatiivselt rahustav. Lisaks on see harrastus tõsiselt sõltuvust tekitades ammendamatu põnev. Ja kui selline korüfee tuleb sisuliselt koduõuele, siis tunnen, kuidas olen nagu suur laps. Seda on üksnes meeldiv kogeda, sest kuni sisemine „väike poiss“ jälle lapselikult õhinasse satub, on ikka veel lootust midagi uut ära õppida, kuhugi suunas areneda. Loomulikult on meistritl küsida nii tohutult palju ja vastamisega ei ole Reigo ka kitsi. Kui mees demonstreerib erinevaid stiile, siis paneb see algaja huvilise suu ammuli vahtima ja silma särama. Mis mulle meeldib, on see, et Reigo toob taaskord esile selle, mida tänases heaoluühiskonnas järjest enam ikka unustama kiputakse.

Koos Reigo Ahvenaga. Fotod: Reigo Ahvena erakogu

se: ükskõik millises valdkonnas heaks saamiseks on vaja tohutult harjutada. Ehk omab see „ebapulaarne teave“ sellise kaliibriga mehe suust mõjusamat toimet ja paneb mõtlema.

Reigo on kursuse raames meie kooli külastanud juba kolmel korral ja see jätkub esialgsete plaanide kohaselt vähemalt kevadeni. Ta on rõõmsameelne, avatud, väljendusrikas, elava olemisega ja õpetab väga hästi. Kui esimesel korral oli üldine tutvustav esinemine, siis teisel ja kolmandal korral on õpilastest huvilised saanud ka ise trummipulkasid hoida ning trummide taga toimetada. Algselt tekkinud umbes poolsada huvilist, iseenesest mõistetavalt, kõik alles ei jää. Põnev on aga nentida, kuidas terade sõkaldest eraldumine leiab aset üpris kiiresti. Olles ka

ise toimunud kokkusaamisi kõrvalt jälginud, võib hästi täheldada, kuidas mõne õpilase käed liiguvad väheesigi proovimise peale alustuseks päris kenasti. Aga ikka, harjutamine, harjutamine ja jälle harjutamine. Selles osas saavad huvilised kodus palju tööd ise ära teha. Vaja on ainult trummipulkasid ja harjutusmatti. Edasi oleneb palju juba endast. Mida rohkem igal vabal hetkel käed käivad, seda kiirem on edenemine.

Aeg näitab, kuhu see ettevõtmine välja tüürib, aga loodetavasti realiseerub sellest kooskäimisest mõne õpilase näol ka midagi sellist, mida kunagi ehk silmagagi (kõrvagagi) kogeda võiks.

Reigo Ahven on meile tegelikult päris lähedalt kandi päritoluga, sest tema juured on peaaegu naaberkülas Vahukülas. Hetkel

Trummarid.

tegutseb mees Tallinna muusika- ja balletikooli rütmimuusika loovjuhina ning teeb ja on koostööd teinud väga paljude Eesti artistidega. Alates 2013. aastast peab ta pealinnas jazziklubi Philly Joe's.

Janar Rückenberg

KOMMENTAARID

Reigo Ahven

Mulle väga meeldis, et Rene Põllumaa minuga 2021. aasta sügisel ühendust võttis ja soovis tekitada Rakke noortele võimaluse regulaarselt trummikomplekti mängima õppida. Jahmatav, aga tutvustavale loengule tuli üle 120 säravate silmadega noore, trumme proovis teiste ees laval mängida ka eelmine koolidirektor ning võeti vastu kollektiivne otsus jätkata igakuiselt.

Kui ma ei eksi, on hetkel Rakke põhikool üks väheesigi koole Eestis, kus õpilastel selline võimalus on. Eraldi tahan kiita ka Janar Rückenbergi, kes on kehalise kasvatusõpetaja ja samal ajal ka entusiastlik trummiõppe assistent.

Rakke põhikoolis on selgelt konkurentsituks kõige parem olukord seoses majas olevate trummidega – mitte üheski tavakoolis ei ole nii palju korralikke trummi-komplekte. Nende ostul oli abiks Rakke kool. Veel on plaanis soetada huvihariduse rahadest ringile tsembsesid ja selliseid pille nagu cajo.

Käret Kärol Kaasik

Mulle meeldib trummiringis, sest seda juhendab Eesti kuulsaim trummar ja selles tunnis on väga lahe. Õpetaja Reigo Ahven viskab kogu aeg nalja. Ma olen juba aru saanud trummitundides trummihääle erinevusest.

Mikk Sakkoel, Egert Kippel ja Mauro Elbre

Trummitund on väga lõbus ja õpetaja on väga noortepärane. Ta räägib meiega nagu võrdne võrdsega. Kui Reigo Ahven käituks nõmedalt, siis me ju ei läheks sinna tagasi.

Simuna naisteklubi tähistas kolmekuningapäeva

Projekti „Põhja Eesti kohalik toit tuntuks“ raames toimus 13. veebruaril naisteklubi kohvikus kalatoitude õpituba, mille viis läbi rukkikuningas ja kalakasvatataja Hans Kruusamägi.

Kala fileerimise käigus saime kuulda kalakasvatuse rõõmudest ja muredest. Kõik huvilised said kätt proovida erinevate roogade ettevalmistamise ning maitsestamisega. Margus Laugesaa akordionimuusika saatel nautisime valminud kalaroogi. Loodan, et nii mõnigi leiab tee Äntu kalakasvatusse, et pakkuda perele sealt hangitud värskest püütud kalast valmistatud maiuspalasid.

Kuna vanal ajal algas kolmekuningapäevast jääalune kalapüük, siis oli sobilik sel tähtpäeval kala toiduks valmistamine selgeks õppida ning vaadata üle kolmekuningapäeva toit ja kombad.

Eesti talurahva jaoks lõppesid jõulupühad kolmekuningapäeval (sõltuvalt usust 6. või 19. jaanuaril). Siis viidi välja jõuluõled, pühad pühiti välja. Tänapäeval viiakse kuused välja ja põletatakse.

Jõulutoitu pidi jätkuma söögiks kolmekuningapäevani. Jõululeib, mis kogu pühadeaja puutumatuks laual seisib, pandi kariloomade jaoks hoiule. Eestis oli kombeks kolmekuningapäeval külma hostitada. Õue viidi putru või herneid ja öeldi „Söö, külm, ära tule suvel vilja võtma!“

Söödi ära kõik toidud, mis pühadest järgi. Tänapäevast söödi „teise ringi toite“. Arvatakse, et kõik salatid (rosolje jne) supid (seljanka jne) on saanud alguse sellest, et kõik järelejäänud toiduained segati kokku ja tarvitati toiduks uuel viisil.

Mujal maailmas on väga oluline roog kolmekuningapäeval riisipuder (*kutye*), mis on rikkuse ja õitsengu märk. Magusaks eluks lisati pudrule mett, külluseks rosinaid. Mooniseemned peletasid kurjad vaimud ja pähkliid, mis pudrule lisatud, pidid aitama igapäevaseid probleeme lahendada. Kūpsetati ka pirukaid, kuhu poetati sisse uba või hernes. Selle toidust leidja kuulutati oa või hernekuuningaks. Leitud seeme tähistas idanemisaega ja õnnistust uue aasta andidele.

Lapsed võisid nüüd jõuluehted ära korjata ja ära süüa. Kaunistati ju präänikute, õunte ja kommidega. Ka mesilasvahast küünlaid armastanud lapsed näksida.

Pudru söömist tuli alati alustada palve ja paari lonksu püha veega. Usuti, et isegi kraanivesi voolab sel päeval eriliselt.

Eestis on räägitud ka, et kolmekuningapäevale järgnes magamispäev, ülestõusmispäev, riidessepanemispäev, ringivaatamispäev...ja siis tuligi asuda igapäevaste tööde juurde. Kaua üks hing ikka pühasid jõuab pidada, vaja mestast heinu tuua ja ahjukütteks hagu. Naised võisid vokiid välja tuua.

Kolmekuningapäevast algas lutsu kudemisaeg ja plaaniti jääalust kalapüüki.

Mary Tammet
MTÜ Simuna Naisteklubi

HEA TEADA

Rakke raamatukogu ootab meenu-tusi ja fotosid

2022. aastal tähistab Rakke raamatukogu 110. tegutsemisaastat ning sellest viimased 50 aastat on raamatukogu asunud oma praeguses asukohas.

Sellest lähtuvalt palume kõiki, kes teavad midagi Rakke raamatukogu või raamatukogu maja ajaloo, või kel on jagada meenu-tusi, fotosid või muid materjale, endast teada anda.

Täpsustavat infot saab raamatukogus kohapeal (Faehlmanni tee 26, Rakke), e-posti (raamatukogu@rakke.ee) või telefoni (32 91 266) teel.

Raamatukogu on tänulik kõigile, kel midagi jagada on, sest igaühe panus on oluline!

Luulehuvilistelt oodatakse võistuluuletusi

Ootame kõigilt luulehuvilistelt mistahes teemadel võistulusluuletusi (soovitavalt 5–6) 15. maini e-posti aadressil intuiitiv@gmail.com.

Võib esineda ka varjunime all, kuid meile palume teada ühtlasi oma õige nime, aadressi, (ka tavapostiaadressi), telefoni, vanuse, õpilastel kooli ja klassi või kursuse, täiskasvanuil vanuse ja elukutse.

Kõigi vähemalt II vooru jõudnutega võtame ühendust ning paremiku luuletustest avaldame trüki luulevihikuna.

Kiltsi kooli õpilased tutvusid ERMi rikkalike kogudega

23. veebruaril tähistasid Kiltsi põhikooli õpilased Eesti Vabariigi 104. aastapäeva Eesti rahva muuseumis (ERMis).

Kolmapäeva hommikul asuski rõõmus bussitais õpilasi ja õpetajaid Tartu poole tee. Muuseumisse jõudes jaguneti kolmeks ning tutvumine muuseumiga võiski alata. Klassid läbisid esmalt giidituuri tutvumaks ERMi rikkalike kogudega. Koos liiguti mööda tinglikku ajajoont tänapäevast ürgajani välja. Uudistati president Lennart Meri satelliittelefon, fosforiidi kaevandamise vastu „võitlevaid“ T-särke, raamatute trükkimise ja kirjaoskuse ajalugu. Õpilaste huvi äratas päris esimese sini-must-valge lipu originaal, mis õmmeldi Eesti üliõpilasseltsile 1884. aastal ja mida hoitakse kindla temperatuuri ja niiskusega

Õpilased said osa põnevatest eksponaatidest. Foto: Kiltsi kool

vitriinis. Väikese judina selgroogu tekitas filmist „November“ tuttav kratt.

Ajarännaku alguses põhjustas kõige rohkem elevust kiviajast pärit Kukuruse emand. Õigemini tema luustik, kes umbes 800

aastat tagasi elas Virumaa idaosas ning kelle säilmed puhkavad muust näitusest eraldatud hämaras hauakambris.

Põnev oli vaadata rōngassärki, uurida mumifitseerunud labakätt ja labajalga ning kuulda raamatu-

te trükkimise ja kirjaoskuse ajaloo. Need kõik on vaid osakesed põnevatest eksponaatidest, mis meie ajaraiale jäid.

Enne lõunasööki toimus otsingumäng „Pärändijaht“, mille tublimade osalejate vahel loositakse koolis välja auhind.

Päeva teise poole sisustasid töötoad – vanemad õpilased tutvusid kammkeraamikaga, keskmine kooliaste valmistas vanade näidiste järgi sõlgesid ning noorimad meisterdasid kaltsunukku. Iga meisterdaja tegutses vastavalt oma võimetele ja valmis said väga eriilmelised taiesed.

Kindlasti tuli külastada ka muuseumipoodi ja teekond kodu poole võiski alata.

Kati Kümnik
Kiltsi kool

Rakke kultuurikeskuse uksed on taas avatud

Kevade alguse kuul on rõõm teada anda, et kultuurikeskuse uksed on taas avatud.

Natuke pikemaks veninud remont on enam-vähem valmis saanud ja ringid saavad taas oma „kodumajja“ tagasi kolida.

Suured tänud Rakke koolile, Rakke lasteade „Leevike“ perele ning Rakke raamatukogule, kes andsid võimaluse meil oma majas tantsu ja laulutunde pidada. Oleme selle eest väga tänulikud.

Ehkki ühte koma teist on veel

Rakke kultuurikeskuse uksed on taas avatud. Foto: Kristel Kitsing

maja sees ja ka väljas vaja limpsida, on valmisolek ringide töök

taas olemas. Päris avamisepidu plaanime juunikuus alguses, Pan-

divere päeva paiku. Uudistamist ja üllatuskohti on uues majas nii mõndagi.

Samuti ootavad renoveeritud muusikakooli ruumid pärast koolivaheaega lapsi taas meie majja. Rakke piirkonna spordijuht kolib oma ruumidesse tagasi ning oma tube seab patsientide vastuvõtuks valmis ka Koeru perearstikeskus.

Uues majas uue hooga ja tulge meitele külla!

Rene Põllumaa

Karoline Kull ja Thristan Paju kerkisid suusamaratonil poodiumile

5. märtsil toimunud Estoloppeti sarja viimase etapi, 45. Haanja maratoni 43 km distantsi võitsid Marko Kilp ja Tatjana Mannimaa ning 22 km distantsi Gregor Narusk ja Mia Mai Huik.

Poolmaratonil saavutas Karolina Kull tüdrukute N15 arvestuses võidu ja põhidistantsil võitis esikoha M17 arvestuses Thristan Paju.

Haanja suusamaraton kuulub Eesti pikamaasuusatajate sarja Estoloppet. Sari ise on osa kuuest suuremast suusamaratonist.

Enno Eilo

Thristan Paju. Fotod: Estoloppet

Karoline Kull.

Maadlus

12. veebruaril osalesid Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi maadlejad Haapsalus Eesti juuniorite meistrivõistlustel, kus saavutasid rohkelt medaleid.

Naistemaadluses said Anu-Liis Raudsepp 1. koha ja Jonete Visnapuu 1. koha. Naiskondlikus arvestuses saavutati 2. koht.

Kreeka-Rooma maadluses tuli Remo Ojaste 1. kohale, Joel Visnapuu sai 3. koha, Kristjan Jaago 3. koha ning Rainer Sokk võitles end 8. kohale.

Vabamaadluses saavutas Joel Visnapuu 2. koha.

Sangpommisport

12. veebruaril toimusid Tallinnas Eesti meistrivõistlused pika tsükli tõukamises. Lääne-Virumaad esindas ainsana Väike-Maarja RSK seeniorsportlane Väino Stoltzen.

Raskustega 2x12kg ja 10 min jooksul vanuseklassis 70+ saavutas mitmekordne maailmameister Eduard Virkus Pärnust 104 korruga 1. koha, 2. kohale tuli seitsmekordne maailmameister Kalle Puss Järva-Jaanist, tulemusega 101 korda. Kolmandaks võitles end 99 korruga kolmekordne maailmameister Väino Stoltzen. Neljandaks tuli 13kordne maailmameister 74aastane Ülo Kuusik, kes tõukas sangpommi 36 korda.

Lauatennis

27. veebruaril toimusid Tallinnas Eesti meistrivõistlused lauatenises. Väino Stoltzen saavutas vanuseklassis 70+ üksikmängus 7. koha ja paarismängus 4. koha.

Eestimaa talimängud

14. Eestimaa talimängud toimusid 4.–6. märtsil Ida-Virumaal. Väike-Maarja vald osales talimängudel kahel võistlusosal - mürd-maasuusatamine ja juhtide võistlus. Omavalitsuste II grupis (kuni 8000 elanikku) võitis Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla 1. koha ja tulime kokkuvõttes tublile 14. kohal. Tulemused: Maris Kaarjärv (N 45) 1. koht; Mairit Kaarjärv (N16) 3. koht; teatevõistlus (N16) 2. koht Karolina Alt, Karolina Kull, Mairit Kaarjärv; teatevõistlus (N14) 3. koht Mirtel Laht, Maria Müürsepp, Merit Nõmmiste.

Osaleti veel ka naiste teatesõidus (Maris Kaarjärv, Mairis Õispuu ning Maris Nõmmiste) ning tublid punktid tõid individuaalsõidus koju ka Mirtel Laht (4. koht), Karolina Alt (6. koht), Merit Nõmmiste (7. koht), Angelina Alt (13. koht), Mairis Õispuu (17. koht), Maris Nõmmiste (28. koht).

Lääne-Virumaa koosseisus osalesid ka Väike-Maarja rahvaspordiklubi maadlejad (maadlus oli maakondade põhine). Lääne-Virumaa saavutas nii naiskondlikult kui ka meeskondlikult 1. koha. Meie klubi maadlejatest andsid oma tubli panuse naistemaadluses Anu-Liis Raudsepp (1. koht), Jonete Visnapuu (1. koht). Klassikalises maadluses Joel Visnapuu (2. koht), Siim Argos (3. koht) ning vabamaadluses Joel Visnapuu (3. koht).

Pandivere rahvaralli võitsid Kevin Kärp ja Hendrik Kraav

Võitjad kihutamas. Foto: Joukko Sool (Taevakaamera)

19. veebruaril peetud Pandivere rahvaralli võitsid ülekaalukalt Kevin Kärp ja Hendrik Kraav, kes edestasid lähimaid konkurente kokkuvõttes enam kui minutilise eduga.

129 startinu ja 86 lõpetanuga rahvaralli üldjärjestuse esikolmiku moodustasid nelikeoliste autodega ekipaažid. Kevin Kärp - Hendrik Kraav (Subaru Impreza) võitsid. Alar Rosenberg - Rauno Tiivoja (Subaru Impreza) jäid neist minuti ja 7,3 sekundi ning Kaspar Kibuspuu - Rauno Pielberg (Audi A4 Quattro) minuti ja 15,2 sekundi kaugusele.

„Ülesõidul kümnendale kiiruskatsele kuulsin, et tagadiferentsiaalis on väike kolin sees. Kümnenda katse elas see ilusti üle, aga kilomeeter enne 11. kiirukatses lõppu hakkas kolin suurenema ja finišisirgel lõpetas tagadiffer koostöö. Viimase katse sõitsime esiveolise autoga,“ rääkis Kevin Kärp.

Üldjärjestuse neljanda kohaga lõpetasid ralli 2WD-VE klassi võitjad Elvis Leinberg - Indrek Vulf esiveolisel Peugeot 106-l, sama klassi teised Hardi Sarv - Sulev Sarv (Mitsubishi Colt) olid viiendad. Rivaale jäi lõpuks la-

hutama viis sekundit.

„Ralli algas nagu meil tavaliselt: ei saa esimestel katsetel eriti hoogu üles ja poole päeva pealt läheb paremaks, nii ka seekord,“ rääkis Leinberg. „Põhirivaal Sarvega olid vahed väga väikesed. Kui ta eksis, tundus, et saame rahulikult võtta, kuid siis läks meil mahapööre pikaks ja kahandas uuesti edumaa väikeseks.“

Pandivere rahvaralli raames sõidetud noorterali Eesti meistrivõistluste avaetapi võitsid nooremas vanuserühmas Joosep Planken - Taavi Lassmann (Honda CRX) ja vanemas Tony Schwarzstein - Mehis Kiiver (Honda Civic).

J16 klassi võitjad Planken ja Lassmann edestasid teiseks jäänud duot Marten Ojapõld - Rauno Rohtmets (Ford Fiesta) 16,2 sekundiga. Kolmanda kohaga lõpetanud Kert Tammoja - Martin Mäganen (Honda Civic) kaotasid võitjatele minuti ja 9,9 sekundiga.

„Esimese kuue katsega saavutasime rivaalidega 40-sekundilise edu, kuid saime minutilise trahvi ja olimegi 20 sekundit liidritest maas ning kolmandal positsioonil,“ rääkis Planken. Olulise pöörde sündmuste käiku tõi kümnese kiiruskatses kokku kaheteistkümnest, kus klassi liidriks tõusnud Oskar Männamets - Holger Enok (Ford Fies-

ta) teelt välja sõitsid, lumme kinni jäid, ja üle viie minuti kaotasid. Sama kiiruskatses suurepärase ajaga tõusid hilisemad võitjad ettepoole ka Ojapõllust ja Rohtmetsast.

„Üldiselt sõitsime kindla peale. Teisel ringil pärast minutilist trahvi läksime korra n-õ proovima ja kohe lasin ka ühe mahapöörde pikaks. Edasi võtsime jälle rahulikult,“ lisas Planken.

J18 klassi seitsmest startinust jõudis finišisse vaid kaks. Tony Schwarzstein - Mehis Kiiver edestasid ekipaaži Henri Ääremaa - Erkki Ääremaa (BMW 318) 11 minuti ja 54,7 sekundiga. Üldises pingereas kuulus klassi-võitjatele kuues koht.

„Kahju, et paljud konkurendid varakult välja langesid. Oleks olnud huvitavam, kui kõik oleksid lõpuni tulnud,“ rääkis Schwarzstein. „Sõitsime oma sõitu ja kindla peale lõpuni. Ralli oli väga lahe ja katsed ägedad.“

Võistlus sõideti talvistes oludes, peaaegu terve võistluspäeva sadas lund. „Nädal enne rallit oli seis ikka väga pingeline, aina sadas vihma. Lõpuks ilm ikkagi soosis rallit ja tulid minuskraadid,“ sõnas võistluse direktor Peep Kristal. „Loomulikult ei olnud katsed ideaalsed, aga ilmselt sellest talvest enam paremat ei võta samuti. Katsed olid kindlasti nõudlikud, sest

lumekihi all võis peituda nii jää, vesi kui kruus.“

Ka korraldusmeeskonna liige Andri Sirp tunnistas, et oli keerule võistlus, kuna ilmaolud olid pehmed. „Oli sula ja teed olid väga libedad. Katsetel toimus päris palju väljasõite,“ rääkis Sirp. „Väljasõidu tõttu olid katkestama sunnitud ka favoriidid Martin Vaga ja Urmo Kaasik,“ teadis Sirp.

Suures plaanis läks siiski ralli korda ja järgmisel aastal on võistlus taas plaanis.

PANDIVERE RAHVARALLI 2022 TULEMUSED

- Kevin Kärp - Hendrik Kraav (Subaru Impreza) 57.59,0
- Alar Rosenberg - Rauno Tiivoja (Subaru Impreza) +1.07,3
- Kaspar Kibuspuu - Rauno Pielberg (Audi A4 Quattro) +1.15,2
- Elvis Leinberg - Indrek Vulf (Peugeot 106) +1.40,6
- Hardi Sarv - Sulev Sarv (Mitsubishi Colt) +1.45,6
- Tony Schwarzstein - Mehis Kiiver (Honda Civic) +2.48,4
- Martin Kutser - Kristjan Ojavee (Subaru Impreza) +3.04,2
- Mirek Matikainen - Elton Gutmann (Honda Civic Type-R) +3.08,4
- Joosep Planken - Taavi Lassmann (Honda CRX) +4.01,4
- Madis Laaser - Jaagup Laaser (Honda Civic) +4.16,8

Kodumaa sünnipäevaks pakiti tervisekilomeetreid ja naeratusi

Käesolev talv on olnud eriti kena ja lahke, rõõmustades suusasõpru erakordselt rikkaliku lume ja leebete ilmadega. Usutavasti on lumenautlejal seljataga sadu ja sadu suusakilomeetreid, kangematel ka mõned maratonid või suusasarjades osalemine.

Sel aastal esimest korda toimuv Lääne -Virumaa suusasari, mille eesmärgiks on tõsta suusatamise populaarsust ja aktiveerida piirkonna suusaelu, korraldas ühe etapi ka Ebavere terviserajal, pakkudes sõidu- ja avastamisrõõmu 127le võistlejale.

Väike-Maarja valla meistrivõistlused suusatamises noortele toimusid 17. veebruaril, kokku osales 57 noort valla neliast koolist. Võisteldi 1,5 km pikkusel distantsil vabastiilis.

PARIMAD TULEMUSED:

T10 1. Demi Petra Ilves, 2. Emili Teder, 3. Maarit Kümnik
P10 1. Albert Kruusamägi, 2. Ott Nirgi, 3. Raian Riispere
T12 1. Helle-Mai Liblikmann,

Noored võistlesid 1,5 km pikkusel distantsil vabastiilis. Foto: Kristel Kitsing

2. Maria Müürsep, 3. Kirstella Rand
P12 1. Oliver Rand, 2. Aleksis Ak-sel, 3. Rasmus Villem Lood
T14 1. Mirtel Laht, 2. Merit Nõmmiste, 3. Marit Vöhma
P14 1. Oskar Vainult, 2. Thristo Paju
T16 1. Mairit Kaarjärv, 2. Karolina Alt, 3. Angelina Alt
P16 1. Thristan Paju, 2. Pärt-Pärtel Kruusamägi
T18 1. Nele Sumre
P18 1. Karl Kasekamp, 2. Markus Masing, 3. Oliver Tein

Valla meistrivõistlustega suusatamises täiskasvanutele tähistasime ühtlasi ka Eesti Vabariigi sünnipäeva ning kingitus-seks sai sisse pakitud hulgaliselt tervisekilomeetreid ja rõõmsaid naeratusi.

Täiskasvanud võistlesid nii naiste kui meeste arvestuses kahes vanuseklassis ja üle mit-me setme aasta saime sõita planeeritud suusaradadel, mehed 5 km rajal (tornitõusuga) ja naised 3 km rajal.

Meeste arvestuses kaitses

oma mõõdunudaastast meistrivõistluse Indrek Müürsep, talle sekundeerisid Teet Paju ja Mait Liblikmann. Meesveteranide arvestuses tüüris ainuosaalejana pjedestaali kõrgeimale astmele Andres Keär. Naistest kiireim oli Mairit Kaarjärv, jättes treeneri ja ema Maris Kaarjärve kuue sekundi kaugusele, kolmandana jõudis finišisse Mirtel Laht. Naisteveteranidest liugles uhkes üksinduses finišisse Helge Alt.

Jane Kool

KOGUDUSTE TEATED

Väike-Maarja kogudus

Jumalateenistused toimuvad pühapäeviti kell 11.00.
Jumalateenistused 13.03 ja 20.03, missa 27.03.
Sõnajumalateenistused 07.04 (pastoraadis) ja 28.04 (kirikus).
Suure reede sõnajumalateenistus 19.04 kirikus.
Kristuse ülestõusmise missa 21.04. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.
Alates 19.04 toimuvad jumalateenistused kirikus. Orelil Ago Tint.
Kogudust teenivad õpetaja Tauno Toompuu ja diakon Juhan Rumm.
Diakon on pastoraadis teisipäeviti kell 9.00–12.00.
Väike-Maarja leinamaja on avatud teenuse pakkumiseks. Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks rentida saali koos köögiga.
Info: diakon Juhan Rumm, tel 5345 0943, juhan.rumm@eelk.ee
Koduleht: sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus
Facebook: EELK Väike-Maarja kogudus
Annetused: EELK Väike-Maarja kogudus EE652200001120247658 Swedbank, leinamaja taastamise toetamiseks lisada märksõna „leinamaja“

Avispea kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse pastor on Eerek Preisfreund.
Info: tel 323 5450; 524 1982, e-post: avispea@ekkesia.ee
Aadress: Avispea küla, 46208 Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa
Koduleht: avispeakogudus.wixsite.com/kogudus
Facebookis: Avispea Vabakogudus
Annetused: Eesti EKB Koguduste Liidu Avispea Vabakogudus 10502002423005

Simuna kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
Aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Info: tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee
Facebookis: Simuna Kogudus
Annetused: EELK Simuna ja Juuda kogudus EE852200001120184054 Swedbank

Rakke kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 15.00.
Kogudust juhatab diakon Tiina Teppo.
Aadress: Oru 6, 46301 Rakke
Info: tel 5623 1313, e-post: rakke.kogudus@gmail.com
Koduleht: http://rakkekogudus.weebly.com/
Facebook: Rakke Kogudus
Annetused: EEKBL Rakke Kogudus EE432200221044564569 Swedbank

Jehoova tunnistajate kogudus

Koosolekud toimuvad igal pühapäeval kell 11.00
Zoomi vahendusel.
Info: tel 5695 1316
Koduleht: http://jw.org

Kalmistumeistrid

Väike-Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809.
Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944.
Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501.

Väike-Maarja hooldekodu võtab tööle suvehooajaks 20.06.2022–31.07.2022 **kokkade puhkuseasendaja.**

Tööülesandeks on hooldekodu klientidele (67 inimest) ja oma personalile toidu valmistamine etteantud retseptide alusel. Kõigitöö korraldamine (toidu valmistamine ja jagamine, koristamine).

Vajalik eelnev töökogemus, hügieenipass, tervisetöend.

Omaltpoolt pakume paindlikku töögraafikut, sõbralikku töökollektiivi.

Info: hooldekodu@v-maarja.ee või tööpäeval kell 8–16 telefonil 501 6815 (juhataja Sirje Bammer)

Meenutades Asael Truupõldu (20.02.1932–24.02.2022)

Tänavu 24. veebruaril lahkus 90aastaselt igavikuteele Väike-Maarja ümbruse üks kõige viljakam kodulooüürija Asael Truupõld. Ta sündis 20. veebruaril 1932. aastal Avispeal ja 1951. aastal lõpetas ta Väike-Maarja Keskkooli. 1957. aastal Tallinna Polütehnilise Instituudi (tänapäeval Tallinna Tehnikaülikool) elektriinsenerina.

Huvi kodukandi ajaloo vastu andis talle tõuke sellekohast materjali kokku korjata ja kirja panna ning teha kaastööd Eesti Rahva Muuseumile (ERMile). Oma esimese kirjatöö saatis ta neile kirjatööde konkursile 1968. aastal ja see kandis pealkirja „Peeruvalgusest elektrini“. Sellest sai alguse tema tee Eesti Rahva Muuseumi korrespondendina.

Tema uurimistöö initsiaatoriteks ja juhendajateks olid ka tuntud koduloolased August Martin ja Voldemar Rakles. Järgnevatel aastakümnetel Truupõllu ERMi saadetavate kirjatööde hulk kasvas ja need leidsid ka muuseumipoolset tunnustust. Veel on ERMi kogusse talletunud ka arvukalt koduloolist fotomaterjali kui ka esemeid, mis Truupõld muuseumile annetas.

Lisaks tegi Asael kaastööd ka Eesti Kirjandusmuuseumile. Veel annetas ta esemeid ja materjale Väike-Maarja muuseumile kui ka Rahvusaarhiivile. Viimasele jõudis tema vahendusel Saaremaa advokaadi Karl Palki arhiiv, mis on nüüdseks ära korrrastatud ja asub fondis 5067.

Tema töö leidis ka 2019. aastal kõrget tunnustamist, nimelt pälvis ta sel aastal Vabariigi Presidendi rahvaluule kogumispree-mia. Arvestava osa Asael Truupõllu uurimistööst moodustas ka eestlaste relvastatud vastupanuvõitlus Nõukogude võimule kui ka eesti rahva kallal toime pandud kommunistlikud repressioonid. Ta kogus arvukalt Virumaa meeste mälestusi, kes sõdisid Teise maailmasõja ajal nii Saksa kui ka Punaarmee ja ka met-savendade mälestusi. Sellel teemal ilmus Asaelil sulest kaks raamatut „Avispea küla kannatuste aastad“ ja „Sind surmani“, viimane esitati ka Virumaa kirjandusauhinnale. Nende raama-tute kirjutamise juures kasutas ta lisaks mälestustele ka arhiivimaterjale. Siiski jõudis ta kirja panna veel ühe raamatu, mis koondas peamiselt Virumaa meeste mälestusi, kes sõdisid Teise maailmasõja ajal nii Vene kui ka Saksa väes, keda ta käis ise in-tervjueerimas. See raamat on seni jäänud käsikirjaks, kuid loo-detavasti ilmub see raamat kunagi ka lugejate ette.

Asael Truupõld oli ka mitmete organisatsioonide nagu Eesti Elektroenergeetika Seltsi, Inglismaa Inseneride Ühingu, Me-mento, Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi ja Eesti Leegioni Vete-ranide Virumaa Klubi liige.

Lisaks oma uurimistööle aitas ta ka teisi ajalooüürijaid, kaa-saarvatud ka siinkirjutajat. Minu esimesed kokkupuuted Asael Truupõlluga olid 2018. aasta suvel, kui olin koostamas põhjaliku-mat Kaitseliidu Väike-Maarja malevkonna ajalugu ja tema käest saadud andmeid kasutasin samateemalise artikli kirjutamisel. Lisaks ta abistas mind materjalidega Porkuni lahingu raamatu kirjutamise juures kui ka Lebavere lahingu uurimisel.

Asael Truupõld jääb sõprade ja tuttavate mällu innuka aja-looüürijana, väga abivalmis inimesena, hea vestluskaaslasena, kes andis suurt uurimisindu ajalooteemadega tegelemiseks.

“Pikk ja väärikas elutöö on tehtud” /Hanno Tamm/

Ranno Sõnum

Keskkonnaamet teatab AS HKScan Estonia Kiltsi broilerifarmi keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu toimumisest.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Kiltsi broilerifarmi rajamine ja kodulindude intensiivkasvatuse läbi linnuliha tootmine Lääne-Viru maakonnas Väike-Maarja vallas Liivaküla külas Kiltsi farmi kinnistul (92701:004:0145). Broilerifarmi tootmisvõimsuseks planeeritakse 480 000 broilerikohta. Lisaks on arendajal plaanis tegevusega liita ka Vaheliku kinnistu (92701:004:0177) nurgaosa ning Kaalumaja kinnistu (92701:004:0021).

Arendaja on AS HKScan Estonia (registrikood 10156832; Rakvere lihakombinaat, Roodevälja küla, Rakvere vald, Lääne-viru maakond; kontaktisik Maria Karus, telefon 508 3706 maria.karus@hkscan.com). **Otsustaja** on Keskkonnaamet (kontaktisik Karl Markus Wahlberg, telefon 5885 7049, karl.wahlberg@keskkonnaamet.ee). **Keskkonnamõju hindaja** on Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (juhtekspert Toomas Pallo, telefon 6117 691, toomas@environment.ee).

KMH programmiga on võimalik tutvuda avalikul väljapanekul 09.03. – 24.03.2022 Keskkonnaameti veebilehel www.keskkonnaamet.ee (alalehel Keskkonnateadlikkus, avalikustamised > Räägi kaasa! > Keskkonnamõju hindamise avalik väljapanek) <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnateadlikkus-avalikustamised/raagi-kaasa/keskkonnamoju-hindamise-avalik-valjapanek> ning tööpäeviti Keskkonnaameti kontorites. Palume kohtumine eelnevalt kokku leppida (kontaktisik Karl Markus Wahlberg, karl.wahlberg@keskkonnaamet.ee, tel 5885 7049). **Kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi KMH programmi kohta saab esitada kuni 24.03.2022 (k.a) otsustaja kontaktidel Narva mnt 7a, 15172, Tallinn või e-posti aadressil info@keskkonnaamet.ee.**

KMH programmi avalik arutelu toimub 29.03.2022 kell 17.00 Kiltsi rahvamajas (Turu 13, Kiltsi, Väike-Maarja vald) ja samal ajal ülekanadena MS Teams keskkonnas läbi veebilingi <https://bit.ly/3C9AIMS>.

NB! Seoses COVID-19 levikuga ning vastavalt kehtestatud siseriiklikele piirangutele ohutuse tagamiseks tuleb kohapealse arutelu toimumise eelselt kontrollida kehtivaid piiranguid ning vajadusel esitada COVID tõend vaksineerituse või läbipõdemise kohta ning kanda maski. Juhul, kui olukord muutub ning avalikud kogunemised siseruumides keelatakse, toimub arutelu ainult veebikeskkonnas MS Teams e-aruteluna.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Õnne tänasteks tegudeks, õnne homseteks olemisteks, õnne tuleviku toimetusteks! Olge rõõmsad, terved ja tublid!

UKU ROUHIJAINEN 12.02.2022
ROMET HEINSALU 24.02.2022
AURORA KOLBERG 05.02.2022
MARITE PAMBERG 14.02.2022

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

*Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas*

APRILL	
96 VALERINA VASLI 22.04.1926	85 ILME STALBERG 16.04.1937 HELMİ PENTJÄRV 18.04.1937 VILMA REBANE 20.04.1937
93 TOONI LÕHMUSMÄGI 01.04.1929 ASTA PRESS 07.04.1929	80 ESTA RAAG 07.04.1942 MAIE OLGO 18.04.1942 VIIVE KOMP 19.04.1942 LEMBIT ARGOS 19.04.1942
91 ILME VERBO 19.04.1931 RALF-OLIVER MITNITS 21.04.1931	75 ALEKSANDR LJAZIN 02.04.1947 REIN PLOMBERG 14.04.1947 ELLE RAND 18.04.1947 SULEV VINKEL 22.04.1947 MART KALAMEES 23.04.1947 HELLE PROOSA 26.04.1947
89 LAINE KLAAS 05.04.1933 LEONHARD METSALLIK 08.04.1933 KALJU TAMMEJÕE 09.04.1933 NELLI-IRENE ALAMETS 18.04.1933	70 ALLAN KRUUT 03.04.1952 MARJU PIHLAK 07.04.1952 AVO ETTI 09.04.1952 EDUARD KRÜGER 27.04.1952
88 ELGI-MARET SMAGAR 21.04.1934	
87 LEILI REMMET 03.04.1935 PALMI UUKIVI 14.04.1935 MAIA TEDER 30.04.1935	
86 EINU SAAGE 19.04.1936	

*Ei võta sõnad leinavalu,
ei kuivata nad pisaraid...*

MÄLESTAME

ASAEL TRUUPÕLD	20.02.1932 – 24.02.2022
EVALD KÜNGAS	25.02.1932 – 28.02.2022
ARVI NURK	09.08.1940 – 13.02.2022
MART LEPIKSOO	04.10.1951 – 19.02.2022
ANDRES KAUPMEES	23.03.1956 – 04.02.2022
ILMAR HIETAMM	03.11.1960 – 11.02.2022
URMAS KULLAS	28.12.1961 – 12.02.2022
VILMA SAPAR	16.07.1932 – 27.02.2022
PIIA EVER	18.12.1934 – 05.02.2022
ELLEN POHLAK	17.01.1935 – 08.02.2022

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus
NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäeva-õnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Inkotuba

Väike-Maarja hooldekodu (Ravi 1, I korrus) päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid

URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Pensionaalistel kaup 40% soodsamalt. Tööealistel puuetega inimestel vajalik arstitöend abivahendi soetamiseks.

Tellimiseks ja infoks helistada tel 326 1345; 5656 4959 või 5343 9837 (Rakke). Abivahendi soovist teavitada 5 tööpäeva varem!

Rakke raamatukogus (Faehlmanni 26) saab tellitud tooted kätte **8. aprillil kell 11.00.**

Väike-Maarja hooldekodus (Ravi 1, I korrus) saab tellitud tooted kätte **11. aprillil kell 9.00–11.30.**

KARTUL SIMUNAST

TELLI KARTUL KOJU!

51942122

Kartuliring kord kuusi

KARTUL SIMUNAST

WWW.KARTULIDEALINN.EE

Tervendav mer. massaaž.

Hea kingitus endale või sõbrale.

Info: Eipri külas, tel 5323 9228 Anti lotusmassaaž.ee/hinnakiri

Korstnapühkija

Tel 5560 4046

Soovin osta Rakkes garaaži.

Tel 5807 6228

ELEKTRIPESA

Elektripaigaldiste käit kuni 1000 V

Sise- ja väliselektritööd

Elektrikete likvideerimine

Elektrikilpide koostamine

Tel 502 0278: www.elektripesa.ee

Pakun ehitus- ja remonditööd.

Tel 5647 9840

MJM OÜ

INNOVATIIVSED ELEKTRITÖÖD

MJM OÜ pakub elektritööd ja käiduteenust B-pädevuse piires.

Majandus-tegevusteate nr TEL002806.

Kontakt: 509 4436 Martti Sindonen

Lisainfo www.mjm.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raieetega või asetseda piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

Au ja kiitus kõigile saameestele, eriti vabatahtlikele, kes keerukal ajal on teostanud valla teedel lumetõrjet.

KLIENDITEENINDAJA LIITU TERMINALI KAARMA TÖÖPEREGA

- ✓ sul on kindel töö ja stabiilne sissetulek
- ✓ töögraafiku koostamisel arvestame päriselt sinu vajadustega
- ✓ pere on meile oluline - tähtsamate peresündmuste puhul saad tasustatud vaba päeva
- ✓ kütus ja toit on sulle **VIP** hinnaga
- ✓ sul on töökaaslased, keda saad alati usaldada

Terminal

Uuri Terminali elu kohta **5297843** või saada CV emailile **cv@terminaloil.ee**

terminaloil.ee

Lasteteater Lepatriinu

Prügikuningriik

Esietendus 8 september 2021

17.märtsil kell 9.00

Simuna rahvamajas

Osades: Aivo Sadam Margus Kontus

Pääse: 3 €

www.lepatriinu.pri.ee Tel: 56 626 196

Rattabaas

Talvel oleme suuskadel!

- SUUSAVARUSTUS
- SUUSAHOOLDUS

Lai 12, Rakvere

E-R kella 9–18 L kella 10–15

322 2030

KORALLKÜÜNLA ÕPITUBA

neljapäeval, 7. aprillil

kell 15 õpilastele

Väike-Maarja raamatukogu saalis

registreerumine raamatukogus või noortekeskuses, info tel 53041150

kell 18

Rakke raamatukogus

osalustasu 10 eurot, info ja registreerumine tel 55692792

- Sobib ühtmoodi hästi nii täiskasvanutele kui lastele. Iga osaleja saab valminud küünla endale.
- Õpituba juhendavad Kaabsoo küünlameistrid Võrumaalt. Õpitoe kestus on 1-1,5 h
- Samal ajal toimub ka Kaabsoo käsitööküünalde müük!

KUTSE EELREGISTREERIMISETA VAKTSINEERIMISELE COVID-19 JA GRIPI VASTU VAKTSINEERIMINE KÕIGILE SOOVIJATELE

VÄIKE-MAARJA VALLAMAJAS

16.03; 30.03

kell 15.00-18.00

Covid-19 vaktsiinid: Janssen, Pfizer, Moderna. Tehakse ka tõhustusdoose.

Gripi vaktsiin: VaxigripTetra (65+ tasuta, teistele 15 eurot).

VÕIMALUS TELLIDA VAKTSINEERIMISTEENUST KOJU (TEL 5360 7109).

PALUN VÕTA KAASA ISIKUT TÕENDAV DOKUMENT!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

25. aprill alates 10.00

LAEKVERE

TERVISEKESKUSES

Etteregistreerimine telefonil 5323 2454

- * kuivasilmatest
- * silmarõhu mõõtmine
- * optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 20€, prilliootjale TASUTA!

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väljaandja Väike-Maarja Vallavalitsus

Tiraaž 2700

Toimetaja Kristel Kitsing, Tel 329 5759; 5349 9629

Küljendus MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee

Trükk Printall AS

Materjale saab saata iga kuu 30. kuupäevaks **kristel.kitsing@v-maarja.ee** Ilmub tasuta kord kuus (va juuli).

PEARAAMAT

raamatupidamisteenused

Pearaamat OÜ

RAAMATUPIDAMISTEENUS ETTEVÕTETE JA KORTERIÜHISTUTELE.

Algdokumentide korrastamisest majandusaasta aruande koostamiseni.

Tel 5190 1120; e-post: **taimi@pearaamat.eu** **www.pearaamat.eu**

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm
- Kändude freesimine

Gustav Aasumets (kutsetunnistus 141998), tel 5919 2441

Reigo Alas (kutsetunnistus 141999), tel 5800 1880

viruarborist@gmail.com